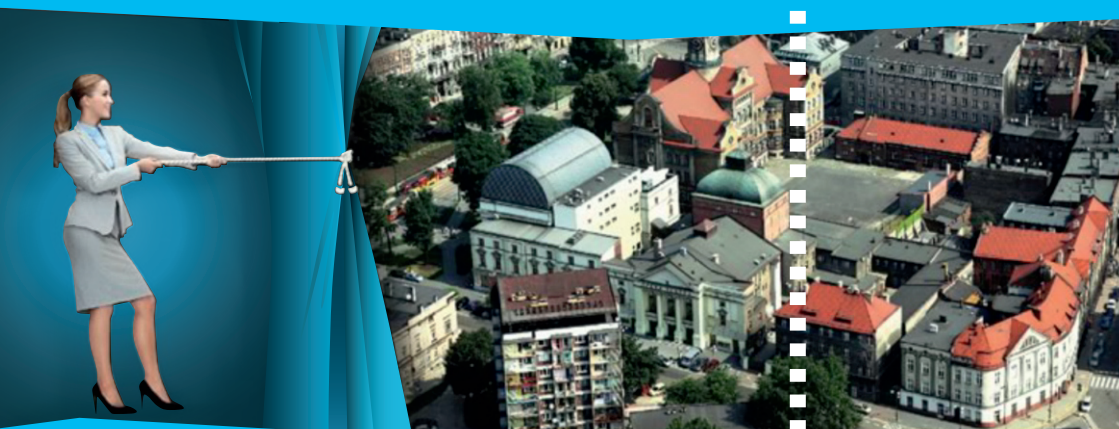
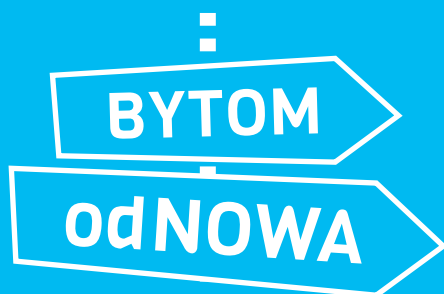

Publiczne, komercyjne i filantropijne
źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych
(infrastrukturalnych i społecznych)
w ramach „Gminnego Programu Rewitalizacji.
BYTOM 2020+”

PORADNIK DLA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI W BYTOMIU

egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wydawca:
Urząd Miejski w Bytomiu
ul. Parkowa 2
41-902 Bytom

www.bytom.pl

Opracowanie:
Grupa CDE Sp. z o.o.
ul. Krakowska 11
43-190 Mikołów

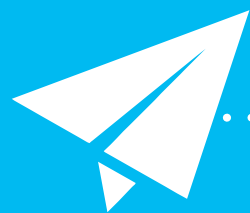

Grupa CDE

Redakcja:
Katarzyna Płonka
Skład i opracowanie graficzne:
Aleksandra Szlachta

Współpraca:
Izabela Domogała (UM)
Małgorzata Wieczorek (UM)

ISBN 978-83-945650-7-7

WSTĘP

Celem wydania poradnika jest przybliżenie interesariuszom rewitalizacji Miasta Bytomia możliwości finansowania ze środków publicznych, komercyjnych oraz filantropijnych projektów wpisanych w „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+”.

Wdrożenie projektów rewitalizacyjnych przyczyni się do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych, wskazanych do rewitalizacji, ze stanu kryzysowego przede wszystkim w sferze społecznej, a także w sferach: gospodarczej, środowiskowej, technicznej czy przestrzenno-funkcjonalnej.

W poradniku zostały przedstawione źródła, z których można pozyskać dofinansowanie na projekty rewitalizacyjne wraz z opisem przykładowych przedsięwzięć i praktycznych porad, które będą drogowskazem dla interesariuszy, służącym pozyskaniu środków na realizację własnych projektów.

Publikacja została przygotowana w ramach projektu pilotażowego w zakresie rewitalizacji pn. „Bytom OdNowa – innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych” finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

SPIS TREŚCI.....

SŁOWNICZEK POJĘĆ, SKRÓTÓW I OZNACZEŃ

[str. 6]

ROZDZIAŁ 1. Dla Kogo?

[str. 12]

ROZDZIAŁ 2. Źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Bytomiu

[str. 14]

ROZDZIAŁ 3. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisane w „GPR. Bytom 2020+”

[str. 64]

ROZDZIAŁ 4. Praktyczne porady

[str. 90]

ROZDZIAŁ 5. Przydatne informacje

[str. 112]

SŁOWNICZEK POJĘĆ, SKRÓTÓW I OZNACZEŃ

ASOS	●	Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (2014-2020)
BGK	●	Bank Gospodarstwa Krajowego
EBOI	●	Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta do składania wniosków w ramach Programów MKiDN
EFRR	●	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	●	Europejski Fundusz Społeczny
EOG	●	Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
ePUAP	●	Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
FTiR	●	Fundusz Termomodernizacji i Remontów
GO	●	Generator Ofert - system elektroniczny do składania ofert w ramach Programu ASOS
GPR. Bytom 2020+	●	„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+”, uchwalony przez Radę Miejską w Bytomiu program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej, prowadzący w danym okresie do rewitalizacji terenu znajdującego się w stanie kryzysowym
GWD	●	Generator Wniosków o Dofinansowanie do składania wniosków w ramach Programu POLiŚ, NFOŚiGW oraz WFOŚiGW
KIS	●	Klub Integracji Społecznej (w MOPR Bytom)
LSI 2014	●	Lokalny System Informatyczny - generator do składania wniosków w ramach RPO WSL 2014-2020
MKiDN	●	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MOPR	●	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu
MŚP	●	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

NCBR

NEET

NFOŚiG

NGO

**Obszar
rewitalizacji**

**Obszar
zdegradowany**

OSI

OZE

PFRON

POLiŚ

POWER

PPP

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie

(ang. not in employment, education or training) - osoba młoda w wieku 15-30 lat, która spełnia łącznie trzy warunki, czyli nie pracuje, nie kształci się, ani nie szkoli

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Organizacja pozarządowa

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym prowadzone będą działania rewitalizacyjne

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym występuje co najmniej jedno z negatywnych zjawisk w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej)

Obszary strategicznej interwencji, w województwie śląskim OSI obejmuje obszar Bytomia i Radzionkowa

Odnawialne źródła energii

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (2014-2020)

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (2014-2020)

Partnerstwo publiczno-prywatne - to wspólna realizacja

**Projekt
rewitalizacyjny**

**PUP
Rewitalizacja**

Refundacja

RPO WSL

SEKAP

SOWA

przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym

Projekt wynikający z programu rewitalizacji, tzn. wpisany do niego wprost lub mieszczący się w ramach określonych przez charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową (logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji)

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, lokalnej gospodarki oraz przestrzeni, środowiska i infrastruktury), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany, spójny oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Proces rewitalizacji jest procesem wieloletnim prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością

Zwrot części lub całości poniesionych kosztów w ramach projektu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego (2014-2020)

System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (platforma elektroniczna, za pomocą której można składać wnioski np. w ramach RPO WSL)

System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych w ramach Programu POWER

SZOOP	● Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020
WFOŚiGW	● Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Wkład własny	● Środki zabezpieczone przez beneficjenta, które przeznaczone zostaną na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania
Wydatek (koszt) kwalifikowalny	● Wydatek lub koszt poniesiony w związku z realizacją projektu - wyznaczony zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych kwalifikowalności - który kwalifikuje się do refundacji lub rozliczenia (w przypadku systemu zaliczkowego) zgodnie z umową o dofinansowanie projektu
Wydatek (koszt) niekwalifikowalny	● Każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie jest wydatkiem kwalifikowalnym, więc nie może być refundowany i musi zostać pokryty ze środków własnych beneficjenta
ZIT	● Zintegrowane Inwestycje Terytorialne - instrument rozwoju terytorialnego, obejmujący cały subregion centralny województwa śląskiego - Metropolię Górnośląską i jej otoczenie funkcjonalne

	● JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego
	● Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu
	● NGO – Organizacje pozarządowe
	● Instytucje publiczne
	● Jednostki naukowe/instytucje szkoleniowe
	● Przedsiębiorcy
	● Szkoły wyższe
	● Osoby fizyczne
	● Podmioty ekonomii społecznej
	● Kościoły i związki wyznaniowe
	● Źródła finansowania publiczne
	● Źródła finansowania prywatne
	● Źródła finansowania filantropijne
	● Źródła finansowania pośrednie

ROZDZIAŁ 1. Dla Kogo?

Niniejszy poradnik został opracowany dla interesariuszy procesu rewitalizacji w Bytomiu, do których zaliczamy:

[mieszkańców obszaru rewitalizacji,

[pozostałych mieszkańców miasta,

[właścicieli nieruchomości i użytkowników wieczystych oraz podmioty zarządzające nieruchomościami na obszarze rewitalizacji (tj. wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe oraz towarzystwa budownictwa społecznego),

[podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,

[podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,

[jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,

[organy władzy publicznej,

[inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

ROZDZIAŁ 2.

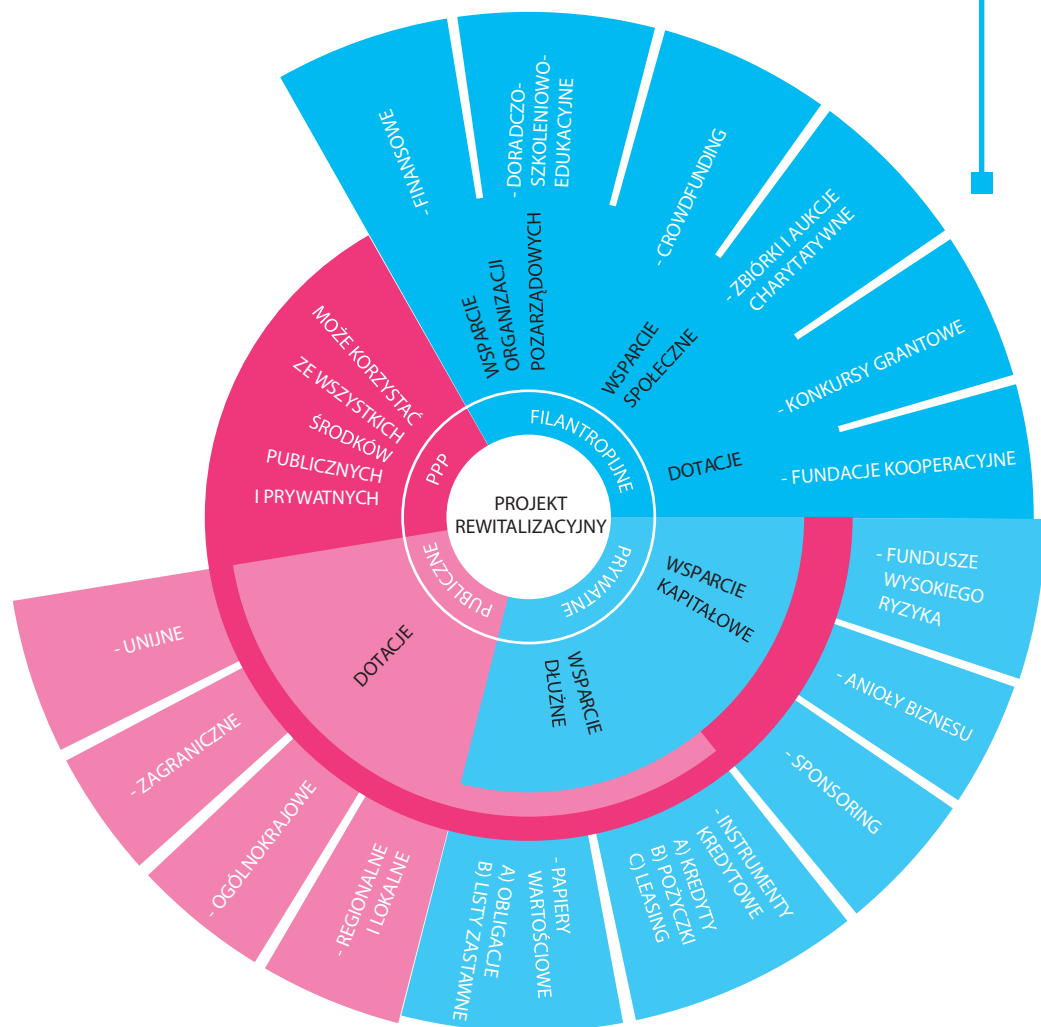
Źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Bytomiu

2.1. Źródła finansowania publiczne	[str. 17]
2.1.1. Środki unijne	[str. 17]
2.1.1.1. RPO WSL.....	[str. 17]
2.1.1.2. POWER.....	[str. 23]
2.1.1.3. POLiŚ.....	[str. 26]
2.1.2. Środki zagraniczne - Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)	[str. 28]
2.1.3. Środki ogólnokrajowe	[str. 30]
2.1.3.1. MKiDN.....	[str. 30]
2.1.3.2. ASOS.....	[str. 32]
2.1.3.3. PFRON.....	[str. 33]
2.1.3.4. BOŚ Bank.....	[str. 35]
2.1.3.5. BGK.....	[str. 35]
2.1.4. Środki regionalne i lokalne	[str. 41]
2.1.4.1. WFOŚiGW.....	[str. 41]
2.1.4.2. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków.....	[str. 43]
2.1.4.3. Powiatowy Urząd Pracy	[str. 43]
2.1.4.4. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	[str. 44]
2.1.4.5. Środki z budżetu miasta.....	[str. 45]
2.1.4.6. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich - Śląskie Lokalnie (FIO 2014-2020).....	[str. 48]
2.1.4.7. Fundusz Górnośląski S.A.	[str. 49]
2.2. Źródła finansowania prywatne	[str. 51]
2.2.1. Anioły Biznesu.....	[str. 51]
2.2.2. Fundusze wysokiego ryzyka.....	[str. 51]
2.2.3. Sponsoring.....	[str. 52]
2.2.4. Instrumenty dłużne.....	[str. 53]
2.3. Źródła finansowania filantropijne	[str. 55]
2.3.1. Wolontariat.....	[str. 55]
2.3.2. Wsparcie od Organizacji Pozarządowych (NGO).....	[str. 56]
2.3.3. Wsparcie od prywatnych firm, przedsiębiorstw i organizacji w formie dotacji, grantów	[str. 58]
2.3.4. Crowdfunding.....	[str. 60]
2.4. Źródła finansowania pośrednie - Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)	[str. 61]

W niniejszym rozdziale opisane zostały możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych, wynikających z „GPR. Bytom 2020+”, obejmujących przedsięwzięcia podstawowe oraz projekty pozostałe tzw. uzupełniające. Wskazane w poradniku informacje przygotowano według stanu prawnego na dzień 15.12.2017 r.

Na poniższym diagramie zobrazowano instrumenty finansowania projektów rewitalizacyjnych, które będą opisane w niniejszej publikacji:

2.1. Źródła finansowania publiczne

2.1.1. Środki unijne

W latach 2017-2020 możliwe jest pozyskiwanie środków na działania związane z rewitalizacją w ramach następujących programów operacyjnych:

2.1.1.1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL)

Środki na realizację projektów finansowane są z dwóch źródeł:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) - który wspiera m.in. rozwój infrastrukturalny, przedsiębiorczość, ochronę środowiska, rozwój turystyki i zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego.
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) - który wspiera m.in. dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia i wysokiej jakości miejsc pracy, poprawę dostępu do rynku pracy oraz mobilność geograficzną i zawodową pracowników.

Działaniom rewitalizacyjnym odpowiadają bezpośrednio dwie osie priorytetowe spośród trzynastu:

IX. Włączenie społeczne (działania realizowane ze środków EFS);

X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna (działania realizowane ze środków EFRR, dotyczą działań inwestycyjnych i muszą być realizowane w powiązaniu z działaniami społecznymi wspieranymi ze środków EFS).

W poniższej tabeli przedstawiono poddziałania, w ramach których można pozyskać wsparcie na projekty rewitalizacyjne planowane do realizacji na terenie Bytomia.

Tabela 1. Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach RPO WSL 2014-2020.

Oś priorytetowa	Poddziałanie	Dla kogo?	Typy projektów*
III. Konkurencyjność MŚP	3.1.1 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield - ZIT	 jednostki sektora finansów publicznych, podmioty zarządzające inkubatorami przedsiębiorczości	- nadanie terenom inwestycyjnym nowych funkcji gospodarczych
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT	 	- modernizacja energetyczna budynków, - budowa OZE, - likwidacja „niskiej emisji”
	4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI Bytom		
	4.3.4 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - konkurs		
	4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - ZIT	 podmioty działające na zlecenie JST realizujące zadania z zakresu transportu publicznego, w zakresie oświetlenia: spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, TBS	- budowa, przebudowa infrastruktury transportu zbiorowego, - poprawa efektywności energetycznej oświetlenia

V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5.3.1 Dziedzictwo kulturowe - konkurs	 instytucje kultury	- prace konserwatorskie, restauratorskie obiektów zabytkowych
	5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI Bytom		- ochrona przyrody przez zmniejszenie ruchu turystycznego za pomocą budowy infrastruktury użytku publicznego
	5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej - OSI Bytom	 jednostki sektora finansów publicznych	- ochrona przyrody przez zmniejszenie ruchu turystycznego za pomocą budowy infrastruktury użytku publicznego
VII. Regionalny rynek pracy	7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - ZIT	 agencje zatrudnienia, instytucje dialogu społecznego, Lokalne Grupy Działania, instytucje partnerstwa lokalnego	- wsparcie zatrudnienia osoby bezrobotnej, - pośrednictwo pracy, - staże i praktyki zawodowe
	7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs		
	7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - ZIT		- bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej
	7.3.3 Promocja samozatrudnienia - konkurs	wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych	- staże i praktyki zawodowe
	7.4.1 Outplacement - ZIT		- szkolenia i kursy
	7.4.2 Outplacement - konkurs		

VIII. Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - ZIT	wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych	- tworzenie żłobków, klubów dziecięcych i punktów dziennej opieki
	8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - konkurs		
	8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT		- rozwój kwalifikacji pracowników zgodnie z potrzebami pracodawców
	8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs		
	8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - ZIT		- wdrażanie programów zdrowotnych
IX. Włączenie społeczne	9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT		- programy oparte na samopomocy i wolontariacie oraz działaniach prozatrudnieniowych
	9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI		- wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

IX. Włączenie społeczne	9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych	- działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i wsparcia rodziny
	9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI		
X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej - konkurs	podmioty świadczące usługi na rzecz podmiotów ekonomii społecznej	- świadczenie profilowanych usług doradczych i edukacyjnych
	10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - ZIT	 spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS, instytucje kultury	- adaptacja zdegradowanych budynków na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione, - tworzenie centrów usług społeczno-ściowych
	10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI Bytom		
	10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT	 jednostki sektora finansów publicznych, instytucje kultury, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS	- zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, wraz z robotami budowlanymi w obiektach np. poprzemysłowych
	10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - konkurs		
	10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI Bytom		
XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - konkurs	wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych	- tworzenie dodatkowych miejsc w przedszkolach

XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs	wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych	- rozwijanie u uczniów kompetencji niezbędnych na rynku pracy
	11.4.1 Kształcenie ustawiczne - ZIT		- szkolenia i kursy dla osób dorosłych
XII. Infrastruktura edukacyjna	12.1.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego - ZIT	 jednostki sektora finansów publicznych	- przebudowa i budowa przedszkoli wraz z wyposażeniem
	12.2.1 Infrastruktura kształcenia zawodowego - ZIT	 placówki kształcenia ustawicznego	- przebudowa i budowa laboratoriów oraz sal w szkołach zawodowych

* W tabeli podano tylko przykładowe typy projektów dla danych poddziałań, z pozostałymi typami projektów można zapoznać się na stronie www.rpo.slaskie.pl w zakładce „Zapoznaj się z prawem i dokumentami”

Każdy projekt rewitalizacyjny ubiegający się o dofinansowanie ze środków EFRR lub EFS musi być wpisany do „GPR. Bytom 2020+” aby otrzymać dodatkowe punkty na etapie oceny merytorycznej.

Dofinansowane mogą być jedynie koszty kwalifikowalne, a pozostałe koszty należy sfinansować ze środków własnych¹. Kwalifikowalność wydatków wynika z „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” i z „Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowania wydatków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020” oraz opisana została w „Przewodniku dla beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020” na stronie www.rpo.slaskie.pl/dokument/przewodnika_dla_beneficjentow_efrr_rpo_wsl_2014_2020_wersja_6_28_listopada_2017r.

Z funduszy europejskich mogą korzystać również osoby, instytucje lub grupy społeczne, które nie ubiegają się bezpośrednio o dotację, ale mogą brać udział w projektach, na które wsparcie uzyskał inny podmiot, instytucja itp. W ten sposób

¹ Wysokość wkładu własnego, jak i poziom dofinansowania określany jest dla każdego rodzaju wsparcia w regulaminie konkursu dla naboru projektów ogłaszanego przez Zarząd Województwa Śląskiego na stronie www.rpo.slaskie.pl/

można wziąć udział np. w szkoleniach, kursach, studiach, starać się o usługę rozwojową dla firmy lub dofinansowanie czy pożyczkę na założenie działalności gospodarczej. Tego rodzaju projekty kierowane są przede wszystkim do:

- osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych,
- osób do 25 roku życia,
- osób w wieku 50+,
- kobiet wracających na rynek pracy po urodzeniu i wychowaniu dzieci,
- osób niepełnosprawnych,
- osób o niskich kwalifikacjach,
- właścicieli i pracowników przedsiębiorstw.

2.1.1.2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (POWER)

Program wspiera aktywizację osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, mobilność i współpracę ponadnarodową oraz reformy w dziedzinie: zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia. W ramach programu można pozyskać dofinansowanie na projekty rewitalizacyjne przede wszystkim z osi priorytetowej

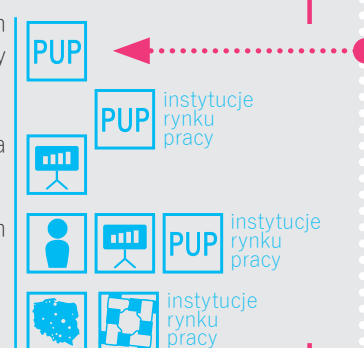
I. Osoby młode na rynku pracy, do której należą następujące działania:

Działanie 1.1. Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe;

Działanie 1.2. Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe;

Działanie 1.3. Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji;

Działanie 1.4. Młodzież solidarna w działaniu.

Celem tych działań jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 30 roku życia bez pracy, w tym szczególnie osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz zdobywanie i doskonalenie przez osoby młode umiejętności społecznych ważnych na rynku pracy.

Poniżej przedstawiono pozostałe osie programu, w ramach których również można wnioskować o wsparcie na projekty rewitalizacyjne:

II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,

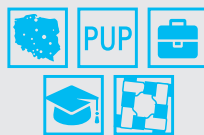
IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa.

Tabela 2. Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach POWER 2014-2020.

Oś priorytetowa	Działanie	Dla kogo?	Typy projektów
II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	2.1. Równość szans mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzenia życia zawodowego i prywatnego		przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć w miejscu pracy
	2.2. Wsparcie na rzecz zarządzania strategicznego przedsiębiorstw oraz budowy przewagi konkurencyjnej na rynku	organizacje pracodawców, organizacje samorządów gospodarczych i związkowych	działania szkoleniowo-doradcze dla MŚP
	2.4. Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy		szkolenia dla pracowników służb zatrudnienia
	2.5. Skuteczna pomoc społeczna	realizacja w partnerstwie z CIS lub KIS	szkolenia specjalizacyjne z organizacji pomocy społecznej
	2.6. Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych		wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie pozyskania zatrudnienia
	2.7. Zwiększenie szans na zatrudnienie osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym		poprawa zdolności do zatrudnienia osób odbywających karę pozbawienia wolności
		samorząd gospodarczy i zawodowy	

II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym		samorząd gospodarczy i zawodowy	rozwój form mieszkalnictwa wspieranego
	2.9. Rozwój ekonomii społecznej		samorząd gospodarczy i zawodowy	wsparcie podmiotów ekonomii społecznej za pomocą zwrotnych instrumentów finansowych
	2.12. Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych		organizacje samorządu gospodarczego i związkowego	monitorowanie potrzeb przedsiębiorstw w kwestii zapotrzebowania na kompetencje
	2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie			zwiększenie oferty pozaszkolnych form kształcenia dorosłych
IV. Innowacje społeczne i współpraca międzynarodowa	4.1. Infrastruktura społeczna	każdy podmiot, który w ciągu ostatnich 5 lat udzielał innym podmiotom wsparcia zwrotnego		rozwój nowych mikroinnowacji
	4.2. Programy mobilności ponadnarodowej			programy aktywizacji zawodowej osób młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym

4.3 Współpraca ponadnarodowa

sieci współpracy umożliwiające wymianę doświadczeń i wzajemne uczenie się

Grupy docelowe, czyli ostateczni odbiorcy wsparcia w ramach realizowanych projektów to m.in.:

- osoby młode, w tym niepełnosprawne, do 30 roku życia bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (tzw. kategoria NEET),
- instytucje pomocy i integracji społecznej oraz ich pracownicy,
- absolwenci szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
- pracownicy systemu oświaty,
- placówki doskonalenia nauczycieli,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz ich pracownicy,
- podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne i ośrodki wsparcia,
- osoby chcące założyć przedsiębiorstwa ekonomii społecznej,
- szkoły i placówki oświatowe różnego typu, uczelnie i jednostki naukowe,
- osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym (w tym studenci niepełnosprawni),
- osoby w wieku aktywności zawodowej, w większości ze zidentyfikowanych grup największego ryzyka.

2.1.1.3. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 (POIiŚ)

Główne obszary programu, w których można realizować projekty rewitalizacyjne, to gospodarka niskoemisyjna oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.

Tabela 3. Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach POIiŚ 2014-2020.

Oś priorytetowa	Działanie	Dla kogo?	Typy projektów*
I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki	1.1 Wsparcie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	 (wytwórcy energii z OZE)	budowa/ przebudowa instalacji OZE
	1.2 Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach	duże przedsiębiorstwa	
	1.3 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach	 państwowe jednostki budżetowe spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	- modernizacja energetyczna budynków - budowa instalacji OZE
	1.7 Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego	 spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	
II. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu	2.5. Poprawa jakości środowiska miejskiego	JST i ich związki i stowarzyszenia, regionalne dyrekcje ochrony środowiska	- rozwój terenów zieleni w miastach, - wsparcie dla terenów zdegradowanych
VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury	8.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury	 instytucje kultury, szkoły artystyczne	prace konserwatorskie, restauratorskie przy obiektach zabytkowych

* W tabeli podano tylko przykładowe typy projektów dla danych działań, z pozostałymi typami projektów można zapoznać się na stronie www.pois.gov.pl w zakładce „Zapoznaj się z prawem i dokumentami”

2.1.2. Środki zagraniczne

Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)

Fundusze norweskie i EOG są formą bezzwrotnej pomocy przyznawanej przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię kilkunastu państwom członkowskim UE, w tym Polsce. W zamian za udzielaną pomoc finansową, państwa-darczyńcy korzystają z dostępu do rynku wewnętrznego UE mimo, że nie są jej członkami. Głównym celem funduszy jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych oraz wzmacniania stosunków dwustronnych między państwami. W III edycji funduszy Polska otrzyma wsparcie w wysokości 809,3 mln euro, a nabory wniosków rozpoczną się już w drugiej połowie 2018 r. Wsparcie będzie można uzyskać w ramach następujących obszarów:

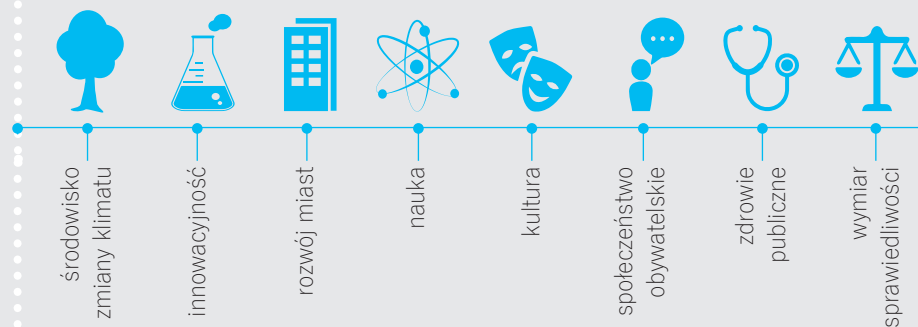

Tabela 4. Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach Funduszy Norweskich i EOG.

Obszar Priorytetowy	Obszar Programowy	Typy projektów	Operator
Innowacje, badania naukowe, edukacja i konkurencyjność	Rozwój przedsiębiorczości, innowacje i MŚP	Opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych produktów i usług	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR)
	Edukacja, stypendia, przygotowanie do zawodu, przedsiębiorczość młodzieży	Praktyka zawodowa, przygotowanie zawodowe i staże	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Innowacje, badania naukowe, edukacja i konkurencyjność	Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym Dialog społeczny - godna praca	Równość płci na rynku pracy Dostęp do zatrudnienia i uczestnictwo w rynku pracy	Zarządzane przez darczyńcę: Innovation Norway
Włączenie społeczne, zatrudnienie młodzieży i ograniczanie ubóstwa	Zagrożone dzieci i młodzież	Systemy pomocy społecznej i ochrony dzieci	Ministerstwo Rozwoju
	Obecność młodzieży na rynku pracy	Systemy kształcenia i szkolenia zawodowego	
	Rozwój lokalny i ograniczanie ubóstwa	Interwencje mające na celu poprawę szans na zatrudnienie	
Środowisko naturalne, energia, zmiany klimatu i gospodarka niskoemisyjna	Energia odnawialna, efektywność energetyczna i bezpieczeństwo dostaw energii	Wytwarzanie lub dystrybucja energii odnawialnej	Ministerstwo Środowiska we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
	Złagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do tych zmian	Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	
Kultura, społeczeństwo obywatelskie, dobre zarządzanie, podstawowe prawa i wolności	Przedsiębiorczość kulturalna, dziedzictwo kulturowe i współpraca kulturalna	Rozwijanie potencjału podmiotów sektora kultury	Ministerstwo Rozwoju
	Społeczeństwo obywatelskie	Sprawiedliwość społeczną i włączenie grup o szczególnych potrzebach	Zarządzane przez darczyńcę: Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli
	Prawa człowieka - wdrażanie na szczeblu krajowym	Zwalczanie wszelkich form dyskryminacji	

Szczególnie ważnym programem jest „**kultura**”, z którego będzie można pozyskać środki na rewitalizację, konserwację, renowację i adaptację na cele kulturalne historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z otoczeniem. W ramach tego programu o środki mogą ubiegać się:

- państwowe i samorządowe instytucje kultury,
- publiczne szkoły artystyczne i uczelnie artystyczne,
- publiczne uczelnie wyższe,
- archiwa państwowe,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- organizacje pozarządowe ze sfery kultury.

2.1.3. Środki ogólnokrajowe

2.1.3.1. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz rozwój oferty instytucji kultury poprzez współfinansowanie zadań, które mogą być realizowane na obszarach rewitalizacji, w szczególności w ramach:

Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- Programów z zakresu dziedzictwa kulturowego (np. ochrona zabytków, kolekcje muzealne, kultura ludowa i tradycja itp.)

Przykładowe typy projektów, na które można uzyskać dofinansowanie:

- prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,
- zakup obiektów przeznaczonych do zbiorów muzealnych,
- dokumentacja i archiwizacja dóbr kultury,
- działania edukacyjne i publikacje dotyczące kultury.
- Programów infrastrukturalnych (np. infrastruktura kultury, infrastruktura domów kultury, infrastruktura szkolnictwa artystycznego itp.)

WYŁĄCZNIE ŚRODKI KRAJOWE

Przykładowe typy projektów mogące uzyskać dofinansowanie:

- budowa, roboty budowlane, przebudowa, remont wraz z zakupem niezbędnych urządzeń budowlanych i wyposażenia na potrzeby działalności kulturalnej,
- zakup wyposażenia na potrzeby prowadzenia działalności i edukacji kulturalnej.

WSPÓŁFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UE

Programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej:

- Program **Europa dla Obywateli 2016-2020** - program wspierający organizacje pozarządowe i samorządy oraz organizacje i instytucje non profit, które działają w dziedzinie społeczeństwa obywatelskiego, kultury i edukacji w realizacji projektów związanych z tematyką obywatelstwa europejskiego, inicjatyw lokalnych, zaangażowania społecznego i demokratycznego oraz pamięci europejskiej. W ramach programu można uzyskać wsparcie w obrębie dwóch priorytetów:
 - Specyficzne priorytety w obszarze „Pamięci o przeszłości Europy” (komponent 1), w ramach którego można uzyskać wsparcie na projekty, które promują tolerancję, wzajemne zrozumienie, dialog międzykulturowy i pojednanie jako sposób wyjścia poza przeszłość i budowania przyszłości, których celem jest w szczególności dotarcie do młodszego pokolenia.
 - Szczegółowe priorytety w obszarze „Zaangażowanie demokratyczne i aktywność obywatelska” (komponent 2), w ramach którego można uzyskać wsparcie na projekty przyczyniające się do współpracy miast z organizacjami pozarządowymi i obywatelami, przyczyniające się do powstania aktywnego społeczeństwa oraz integracji z innymi krajami europejskimi.

O dofinansowanie ze środków MKiDN mogą ubiegać się:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST),
- instytucje kultury,
- instytucje filmowe,
- wyższe szkoły artystyczne,
- niepubliczne szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze,
- organizacje społeczne,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- osoby prywatne.

Dofinansowanie projektów w ramach programu [Europa dla Obywateli 2016-2020](#) przyznawane jest w formie ryczałtu, czyli stałej wartości ustalonej z góry, obliczonej na podstawie liczby uczestników oraz liczby krajów reprezentowanych podczas spotkania lub na podstawie samej liczby uczestników w zależności od typu projektu. Więcej informacji na stronie: www.europadlaobywateli.pl/o-programie/ogolne-zasady-finansowania/

W składanych wnioskach wyliczony budżet należy przygotować w euro, korzystając z przeliczenia kursów walutowych publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w miesiącu publikacji wezwania do składania wniosków.

2.1.3.2. Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych 2014-2020 (ASOS)

Celem programu jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną.

W ramach czterech poniższych priorytetów realizowane są działania:

Priorytet I. Edukacja osób starszych

Główne typy projektów:

- przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy wobec osób starszych,
- promowanie nowych rozwiązań na rzecz motywowania osób starszych do uczenia się dla zachowania własnej aktywności,
- tworzenie ofert dydaktycznych oraz nowych form inicjatyw edukacyjnych odpowiadających na potrzeby osób starszych.

Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz i międzypokoleniową

Główne typy projektów:

- promowanie integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej,
- pogłębianie wiedzy na temat zmian zdrowotnych oraz społecznych, zachodzących wraz z wiekiem.

Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych

Główne typy projektów:

- rozpowszechnianie wolontariatu oraz partycypacji społecznej,
- udział osób starszych w sferze polityki i inicjatyw obywatelskich.

Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne - bezpośrednie świadczenie usług na rzecz osób starszych)

Główne typy projektów:

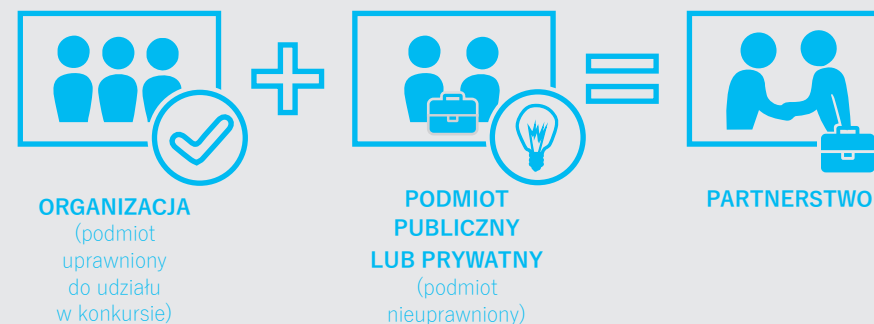
- szkolenia wolontariuszy i opiekunów (z zakresu pomocy osobom starszym),
- rozszerzanie dostępności do usług społecznych m.in. opiekuńczych, kulturalnych, edukacyjnych, poradniczo-doradczych, sportowych i turystycznych.

O dotację w ramach Programu ASOS mogą ubiegać się następujące podmioty:

- organizacje pozarządowe (NGO),
- osoby prawne i jednostki organizacyjne (działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych),
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- spółdzielnie socjalne,
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe.

Podmioty, które nie mogą brać udziału w naborze, mogą ubiegać się o dotację na zasadzie partnerstwa publiczno-społecznego lub społeczno-prywatnego.

2.1.3.3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

Fundusz finansuje działania służące aktywizacji zawodowej oraz integrację społeczną osób niepełnosprawnych (rehabilitacja zawodowa i społeczna). Pomoc ze środków PFRON otrzymują m.in.:

Pracodawcy w formie:

- dofinansowania wynagrodzeń dla osób niepełnosprawnych,
- zatrudnienia osoby niepełnosprawnej,
- dofinansowania odsetek kredytu bankowego zaciągniętego na cele związane z rehabilitacją osób niepełnosprawnych,
- adaptacji i wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- szkoleń i staży dla pracowników.

O dofinansowanie mogą ubiegać się pracodawcy:

zatrudniający mniej niż 25 osób w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy,

zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, osiągający wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych ogółem w wysokości co najmniej 6%,

prowadzący zakład pracy chronionej.

Wysokość dofinansowania wynosi:

1 800 zł w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;

1 125 zł w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;

450 zł w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

*Kwoty te, zwiększa się o **600 zł** w przypadku osób niepełnosprawnych, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.*

Organizacje pozarządowe (NGO) w ramach:

- organizowania szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,

- prowadzenia poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego,
- organizowania i prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz włączania społecznego.

Indywidualnie osoby niepełnosprawne w ramach:

- aktywizacji zawodowej (w tym staże, szkolenia, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy),
- dofinansowania na otwarcie i prowadzenie działalności gospodarczej,
- rehabilitacji (w tym dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych oraz na zakup środków medycznych i ortopedycznych),
- dofinansowania edukacji.

2.1.3.4. Bank Ochrony Środowiska (BOŚ Bank)

Bank Ochrony Środowiska współpracuje z NFOŚiGW i WFOŚiGW, udzielając klientom indywidualnym oraz wspólnotom czy spółdzielniom mieszkaniowym i przedsiębiorcom kredytów na preferencyjnych warunkach, dzięki którym mogą oni ubiegać się o dotację ze środków funduszy na realizację działań związanych z ochroną środowiska oraz ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Możliwe jest uzyskanie kredytu na zakup lub refundację materiałów ekologicznych np. termoizolacyjne drzwi i okna, ekologiczne piece, ekoarmaturę, przydomowe oczyszczalnie ścieków, duże AGD, samochody elektryczne lub hybrydowe. Dodatkowo można uzyskać kredyt na budowę drewnianego domu w technologii szkieletowej.

W ramach współpracy **BOŚ Banku** z WFOŚiGW i NFOŚiGW realizowany jest program **PROSUMENT**, dzięki któremu można sfinansować projekty polegające na montażu odnawialnych źródeł energii, takich jak kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła itp.

2.1.3.5. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)

W ramach działalności BGK można uzyskać wsparcie na działania rewitalizacyjne w następujących programach i funduszach:

I. Fundusz Termomodernizacji i Remontów

Celem funduszu jest pomoc finansowa dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe oraz wypłata rekompensat dla właścicieli budynków mieszkalnych, w których były lokale kwaterunkowe.

FORMY POMOCY:

a) Premia termomodernizacyjna

O dofinansowanie projektu mogą się ubiegać właściciele lub zarządcy:

- budynków mieszkalnych,
- budynków zbiorowego zamieszkania,
- budynków użyteczności publicznej stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych,
- lokalnych sieci ciepłowniczych,
- lokalnych źródeł ciepła.

Premia termomodernizacyjna przysługuje inwestorowi z tytułu realizacji przedsięwzięcia termomodernizacyjnego i stanowi spłatę części kredytu zaciągniętego przez inwestora. Nie mogą z niej korzystać inwestorzy realizujący przedsięwzięcie termomodernizacyjne wyłącznie z własnych środków.

Wysokość premii termomodernizacyjnej wynosi **20%** kwoty kredytu wykorzystanego na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, jednak nie może wynosić więcej niż:

16% kosztów poniesionych na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego,

x2 dwukrotność przewidywanych rocznych oszczędności kosztów energii, ustalonych na podstawie audytu energetycznego.

b) Premia remontowa

Z premii mogą skorzystać wyłącznie:

- osoby fizyczne,
- wspólnoty mieszkaniowe z większościowym udziałem osób fizycznych,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- товариства будownицтва сполечного.

Premia remontowa przysługuje inwestorowi z tytułu realizacji przedsięwzięcia remontowego i stanowi spłatę części kredytu zaciągniętego przez inwestora.

Wysokość premii remontowej wynosi **20%** kwoty kredytu wykorzystanego

na realizację przedsięwzięcia remontowego, jednak nie może wynosić więcej niż 15% kosztów przedsięwzięcia remontowego.

c) Premia kompensacyjna

O dofinansowanie projektu w ramach premii kompensacyjnej, mogą się ubiegać właściciele budynków mieszkalnych oraz właściciele części budynków mieszkalnych, w których w okresie między 12 listopada 1994 r. a 25 kwietnia 2005 r. znajdowały się lokale kwaterunkowe.

Premię kompensacyjną mogą otrzymać ww. osoby fizyczne, które realizują przedsięwzięcie remontowe lub remont budynku mieszkalnego i przysługuje ona inwestorom korzystającym ze środków własnych lub kredytu z premią remontową.

Wysokość premii kompensacyjnej jest równa iloczynowi wskaźnika kosztu przedsięwzięcia oraz kwoty wynoszącej 2% wskaźnika przeliczeniowego za każdy 1 m² powierzchni użytkowej lokalu kwaterunkowego za każdy rok, w którym obowiązywały w stosunku do tego lokalu ograniczenia dotyczące wysokości czynszu za najem.

II. Fundusz Dopłat - wsparcie budownictwa socjalnego

Celem programu jest zwiększenie zasobu lokali oraz pomieszczeń służących zaspokajaniu potrzeb osób najuboższych.

O bezzwrotną dotację mogą ubiegać się:

- gminy,
- spółki gminne,
- związki międzygminne,
- powiaty,
- organizacje pożytku publicznego.

Bezzwrotna dotacja może zostać udzielona na:

- utworzenie lokali socjalnych,
- utworzenie mieszkań chronionych,
- utworzenie lokali komunalnych,
- zakup byłych mieszkań zakładowych,
- utworzenie noclegowni,
- utworzenie domów dla bezdomnych.

W poniższej tabeli zaprezentowano wysokość wsparcia dla poszczególnych typów przedsięwzięć:

Tabela 5. Poziom dofinansowania kosztów kwalifikowalnych w BGK wg poszczególnych typów przedsięwzięć.

Przedsięwzięcie		Lokale socjalne	Mieszkania chronione	Noclegownie i domy dla bezdomnych	Lokale komunalne
 Rodzaj przedsięwzięcia Inwestor		gmina, spółka gminna	gmina, powiat	gmina, związek międzygminny, organizacje pożytku publicznego	gmina, spółka gminna
budowa, w tym rozbudowa lub nadbudowa budynku		35%	35% ¹	45%	35%
remont lub przebudowa budynku lub jego części		45%	45% ¹	55%	45%
zmiana sposobu użytkowania budynku lub jego części					
kupno mieszkania zakładowego		30%	X		30%
kupno lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego		35%	35% ¹		35%
kupno + remont lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego				X	
Lokale mieszkalne realizowane przez TBS	budowa, w tym rozbudowa lub nadbudowa budynku	45% ²	45% ²		45%
	remont lub przebudowa budynku	50% ²	50% ²		50%
	zmiana sposobu użytkowania budynku				

1. także organizacje pożytku publicznego

2. także związki międzygminne

Wnioski o finansowe wsparcie należy składać w terminach **od 1 do 31 marca i od 1 do 30 września każdego roku.**

W przypadku przedsięwzięcia polegającego na:

- a) **budowie, remoncie, przebudowie, zmianie sposobu użytkowania budynku,** warunkiem uruchomienia finansowego wsparcia jest:
 - zaangażowanie środków własnych w wysokości co najmniej 30% przewidywanych kosztów przedsięwzięcia,
 - udokumentowanie wykonania robót budowlanych podlegających finansowemu wsparciu (warunek niezbędny do przekazania kwoty wsparcia na rachunek inwestora);
- b) **kupnie lokali mieszkalnych/budynku mieszkalnego oraz kupnie lokali mieszkalnych/budynku mieszkalnego połączonym z ich remontem przez gminy,** warunkiem uruchomienia finansowego wsparcia jest:
 - przeniesienie własności lokalu lub budynku mieszkalnego,
 - dokonanie zapłaty za przeniesienie własności, a następnie, jeśli wykonywany jest remont, udokumentowanie jego zakończenia (warunek niezbędny do przekazania kwoty wsparcia na rachunek inwestora),
 - protokół odbioru prac remontowych;
- c) **pokryciu części kosztów przedsięwzięcia polegającego na tworzeniu lokali mieszkalnych przez TBS** warunkiem uruchomienia finansowego wsparcia oraz jego przekazania na rachunek inwestora jest:
 - wykonanie świadczenia na rzecz TBS wynikającego z umowy pomiędzy inwestorem, a TBS oraz zakończenie realizacji przedsięwzięcia przez TBS.

III. Program „Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie”

Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspierający rozwój przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

W ramach programu możliwe jest uzyskanie niskooprocentowanych pożyczek z przeznaczeniem na:

- a) **podjęcie działalności gospodarczej:**
 - oprocentowanie 0,44% w skali roku,
 - wysokość pożyczki nie może przekroczyć 20-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia (np. przy przeciętnym wynagrodzeniu na poziomie 4 255,59 zł (III kwartał 2017 r.) możliwa wartość pożyczki wynosi 85 111,80 zł),
 - okres spłaty wynosi do 7 lat;
- b) **utworzenie miejsca pracy dla osoby bezrobotnej:**
 - oprocentowanie 0,44% w skali roku,
 - wysokość pożyczki nie może przekroczyć 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia (np. przy przeciętnym wynagrodzeniu na poziomie 4 255,59 zł (III kwartał 2017 r.) możliwa wartość pożyczki wynosi 25 533,54 zł),
 - okres spłaty wynosi do 3 lat.

2.1.4. Środki regionalne i lokalne

Uzupełnienie publicznych źródeł finansowania pochodzących ze środków unijnych i ogólnokrajowych stanowią środki pochodzące z zasobów regionalnych i lokalnych, które można pozyskać z jednostek samorządowych i różnego rodzaju funduszy działających na terenie województwa śląskiego. Instytucje te mogą pozyskiwać środki unijne, otrzymują wsparcie z budżetu ogólnokrajowego na realizację własnych projektów rewitalizacyjnych, mogą również udzielać wsparcia finansowego oraz doradczo-szkoleniowego przedsiębiorcom i mieszkańcom, którzy chcą zrealizować własne działania rewitalizacyjne na terenie Bytomia.

2.1.4.1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach jest publiczną instytucją finansową, realizującą politykę ekologiczną województwa śląskiego.

W ramach programu „Ochrona atmosfery” można pozyskać dofinansowanie na projekty rewitalizacyjne związane z ochroną atmosfery oraz efektywnością energetyczną w obrębie 3. osi priorytetowej.

Tabela 6. Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach WFOŚiGW w Katowicach.

Oś priorytetowa	Działanie	Dla kogo?	Typy projektów
3. Ochrona atmosfery	1. Zmniejszanie emisji pyłowodagazowej, w tym tzw. „niskiej emisji”, zwiększenie efektywności energetycznej wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii		Wymiana źródeł ciepła
	2. Wspieranie odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii		Instalacje OZE
	3. Wspieranie budownictwa niskoenergetycznego		Budynki pasywne

Możliwe formy wsparcia udzielane przez WFOŚiGW w Katowicach:

1) Pożyczka do 90% kosztów kwalifikowalnych

Możliwe jest umorzenie części pożyczki, pod warunkiem, że:

- zadanie wykonano zgodnie z terminem zawartym w umowie,
- efekty ekologiczne i rzeczowe zostały osiągnięte zgodnie z terminami,
- dokonano terminowej spłaty co najmniej 50% pożyczki.

Możliwe wysokości umorzenia pożyczki:

do 15% wykorzystanej pożyczki,

do 40% wykorzystanej pożyczki pod warunkiem przeznaczenia umorzonej kwoty na realizację kolejnego zadania ekologicznego,

do 45% wykorzystanej pożyczki pod warunkiem przeznaczenia umorzonej kwoty w całości na likwidację źródła ciepła zasilanego paliwem stałym na źródło gazowe lub zastosowanie odnawialnego źródła energii.

2) Dotacja do 50% kosztów kwalifikowalnych (dla osi priorytetowej 3)

Dotacje mogą być udzielone na:

- wspieranie wykorzystania źródeł energii odnawialnej produkujących energię ciepłą w istniejących obiektach oraz w nowobudowanych obiektach użyteczności publicznej jednostek sektora finansów publicznych,
- wspieranie wykorzystania źródeł energii odnawialnych produkujących energię elektryczną i ciepłą w skojarzeniu, w ramach wymaganych prawem koncesji lub rejestrów.

Wysokość dotacji uzależniona jest od planowanych efektów zadania (im wyższe efekty mogą zostać osiągnięte tym możliwe jest przyznanie wyższej kwoty dotacji).

3) Preferencyjne kredyty bankowe do 75% nakładów inwestycyjnych, jednak nie więcej niż 300 000 zł

Dodatkowe warunki:

- okres spłaty kredytu nie może być dłuższy niż **12 lat** od daty zakończenia zadania (w tym okres karencji),
- karencja nie może być dłuższa niż **12 miesięcy** od terminu zakończenia zadania,

- uzupełnieniem kredytu może być dotacja w wysokości **20%** udzielonego kredytu,
- dotacja wypłacana jest po rozliczeniu zadania.

2.1.4.2. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

Wśród licznych projektów rewitalizacyjnych mogą znaleźć się zadania związane z zachowaniem obiektów dziedzictwa kulturowego, na które można pozyskać dotację przewidzianą w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Dofinansowaniu podlegają prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku o udzielenie dotacji lub refundacji jest osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru/gminnej ewidencji zabytków albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie albo będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Dotacja może być udzielona w wysokości **od 50% do 100%** nakładów koniecznych na wykonanie prac. Wnioski o dotację składane są do 28 lutego każdego roku, a wnioski o refundację do 30 czerwca każdego roku w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

2.1.4.3. Powiatowy Urząd Pracy

Kluczowym aspektem działań rewitalizacyjnych jest przeciwdziałanie bezrobociu i pomoc osobom pozostającym bez pracy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. PUP w Bytomiu udziela wsparcia mieszkańcom i przedsiębiorcom w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej w postaci:

pośrednictwa pracy - dla osób bezrobotnych oznacza wsparcie w uzyskiwaniu informacji o ofertach pracy, targach i giełdach pracy, a dla pracodawców pomoc ze strony urzędu w poszukiwaniu pracowników przy pomocy Centralnej Bazy Ofert Pracy;

poradnictwa zawodowego - polegającego na udzielaniu pomocy przez pracownika urzędu pracy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób zgłaszających się po taką pomoc do urzędu; w ramach poradnictwa można uzyskać pomoc w zakresie wymiany lub zmiany zawodu, uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, określenia swoich kompetencji i zainteresowań oraz zaplanowania kariery zawodowej;

świadczeń pieniężnych - przyznawanych z Funduszu Pracy w formie zasiłku dla osób bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych, stypendiów w czasie odbywania stażu, szkolenia, jednorazowej pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia, dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej itp.;

refundacji kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną;

refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy bezrobotnego;

wsparcia podczas tworzenia nowych miejsc pracy.

Rozpatrywanie wniosków przez PUP trwa **około 30 dni.**

2.1.4.4. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest miejską jednostką organizacyjną wspomagającą działania rewitalizacyjne realizowane na terenie Bytomia poprzez walkę z wykluczeniem społecznym oraz pomoc osobom ubogim lub mającym problemy rodzinne. Problemy wykluczenia społecznego można ograniczać za pomocą następujących świadczeń:

świadczeń pieniężnych:

- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki;

świadczeń niepieniężnych:

- praca socjalna,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- poradnictwo specjalistyczne,
- schronienie, posiłek, niezbędne ubrania,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy,

- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

2.1.4.5. Środki z budżetu miasta

Proces rewitalizacji zdegradowanych obszarów Bytomia wymaga poniesienia z budżetu miasta znacznych nakładów finansowych. Władze miasta mają do czynienia nie tylko z pogarszającym się stanem technicznym obiektów i zabudowy mieszkaniowej, lecz również ze znacznymi problemami społecznymi i gospodarczymi. Poza znacznymi nakładami na remonty nieruchomości, ponoszeniem kosztów związanych z uporządkowaniem ich stanu formalno-prawnego, przygotowaniem niezbędnej dokumentacji projektowej, rozbudową i modernizacją przestrzeni publicznych czy przygotowaniem mieszkań do przekwaterowania lokatorów, Miasto realizuje liczne działania nieinwestycyjne zmierzające do rozwiązania zdiagnozowanych problemów społecznych w celu poprawy warunków funkcjonowania mieszkańców i pozostałych interesariuszy obszaru rewitalizacji.

Miasto wspiera działania rewitalizacyjne podejmowane przez mieszkańców, przedsiębiorców czy inwestorów prywatnych na przykład w formie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków znajdującym się na obszarze Bytomia, udzielaniu zwolnień od podatku od nieruchomości i środków transportowych, ulg w opłacaniu podatków, opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości i czynszu dzierżawnego w formie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, umorzenia zaległości lub dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia w ramach przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, przyuczenia do określonej pracy czy nauki zawodu.

Ważnymi aspektami wsparcia przez Miasto Bytom przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych w ramach „Bytomskiego Funduszu Regrantingowego”, działania podejmowane w ramach budżetu obywatelskiego czy wspólna realizacja zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej tzw. inicjatywa lokalna.

Regranting - jest to mechanizm, w ramach którego środki otrzymane w formie dotacji (grantu) przez jeden podmiot są - także w formie grantów - przekazywane innym podmiotom. W praktyce z reguły odbywa się to na zasadzie konkursu, w którym prezydent miasta wybiera operatora projektu (najczęściej organizację pozarządową). Operator jest zobowiązany do realizacji otrzymanego zadania publicznego.

„Bytomski Fundusz Regrantingowy” wspiera rozwój i pobudzenie aktywności

społecznej oraz obywatelskiej mieszkańców i organizacji pozarządowych z terenu Miasta Bytomia przez mikrodotacje, które można przeznaczyć na dofinansowanie niewielkich projektów infrastrukturalnych (np. mała architektura, drobne remonty, urządzenie podwórek), a także projektów społecznych (np. wydarzenia lokalne, spotkania sąsiedzkie).

O dotację mogą ubiegać się podmioty, które spełniają łącznie następujące kryteria:

- posiadają siedzibę na terenie Bytomia,
- realizują planowane inicjatywy oddolne w sferze zgodnej ze statutowym obszarem działania,
- realizują projekt na terenie obszaru rewitalizacji i na rzecz mieszkańców objętych „GPR. Bytom 2020+”.

Kwota mikrodotacji dla projektów inwestycyjnych w obszarze rewitalizacji może wynieść maksymalnie 5 000 zł, a dla projektów społecznych 2 500 zł.

Żeby uzyskać dotację należy złożyć wniosek za pomocą generatora wniosków w terminie wyznaczonym przez operatora projektu. Wniosek zostanie poddany ocenie formalnej i merytorycznej. Aby wniosek przeszedł pozytywnie ocenę, musi uzyskać średnią z dwóch ocen ekspertów w wysokości co najmniej 50%. Jeśli wniosek zostanie zaakceptowany, następuje podpisanie umowy i przekazanie środków na rzecz wnioskodawcy projektu. W ciągu 10 dni od momentu zakończenia projektu należy złożyć sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji zadania publicznego.

Budżet obywatelski - stanowi wydzieloną część budżetu miasta, o której przeznaczeniu decydują mieszkańcy. Jest formą konsultacji społecznych, w których mieszkańcy mogą aktywnie uczestniczyć poprzez zgłaszanie propozycji własnych projektów, a następnie wybieranie, w powszechnym głosowaniu, najbardziej pożądanego do realizacji przedsięwzięcia. Zaproponowane projekty muszą spełnić określone wymogi formalne i wybierane są według największej liczby otrzymanych głosów. Zasady i harmonogram realizacji budżetu obywatelskiego na dany rok budżetowy określa każdorazowo zarządzenie prezydenta miasta.

Jak przebiega procedura składania i wybierania projektów?

- ➔ projekty mogą zgłaszać mieszkańcy danej dzielnicy,
- ➔ projekty można składać listownie, mailowo lub osobiście w Urzędzie Miejskim w Bytomiu na specjalnym formularzu, który zawiera dane osobowe zgłaszającego, tytuł projektu, jego szacunkowy koszt, opis i krótkie uzasadnienie. Każdy projekt musi być poparty co najmniej 15 podpisami mieszkańców danej dzielnicy,
- ➔ zgłoszone projekty są weryfikowane pod względem formalnym i merytorycznym,

- ➔ propozycje zadań, które pomyślnie przeszły weryfikację poddaje się pod powszechne głosowanie,
- ➔ uprawnieni mieszkańcy mogą głosować jedynie na projekty dla swojej dzielnicy,
- ➔ po podliczeniu oddanych głosów powstaje lista projektów, które zaproponowali i wybrali Bytomianie,
- ➔ na podstawie zestawienia wyników głosowania w dzielnicach ustalana jest lista rekomendowanych do wdrożenia projektów, które prezydent kieruje do odpowiednich wydziałów/jednostek do realizacji.

Inicjatywa lokalna - polega na przekazaniu mieszkańcom (których reprezentantem może być organizacja pozarządowa) uprawnień do zgłaszania propozycji zadań publicznych i ich realizacji wspólnie z JST.

W ramach inicjatywy lokalnej realizowane są przede wszystkim działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych o charakterze społecznym, edukacyjnym oraz infrastrukturalnym. Dofinansowane mogą być działania związane z budową, rozbudową lub remontem dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków oraz obiektów architektury. Ponadto działania w sferze kultury fizycznej i turystyki, działania edukacyjne oraz projekty dotyczące społeczności lokalnych.

Jak przebiega proces aplikowania o środki?

- ➔ mieszkańcy lub działające w ich imieniu NGO składają wniosek do Urzędu Miejskiego w Bytomiu, następnie wniosek jest rozpatrywany przez właściwą komórkę organizacyjną urzędu,
- ➔ wnioskowi przyznawane są punkty w obrębie każdego z kryteriów, a uzyskana suma punktów warunkuje uzyskanie dofinansowania,
- ➔ prezydent Bytomia podejmuje ostateczną decyzję o przystąpieniu do realizacji zadania publicznego.

Wniosek, aby mógł zostać pozytywnie rozpatrzony musi uzyskać co najmniej 25 punktów.

Kryteria oceny, którym poddawany jest wniosek:

- zgodność wniosku z dokumentami strategicznymi i planami inwestycyjnymi Miasta Bytomia,
- doświadczenie w realizacji zadań objętych wnioskiem,
- racjonalność i efektywność wydatków,
- udział finansowy wnioskodawcy w realizacji zadania,
- udział rzeczowy wnioskodawcy w realizacji zadania,
- wkład własny wnioskodawcy w formie pracy społecznej,
- stan przygotowania zadania (dostarczenie niezbędnych załączników),

Im większy udział, tym więcej punktów może uzyskać wniosek.

- zaangażowanie środków budżetowych (im mniejszy udział tym więcej punktów można uzyskać),
- skala oddziaływania inicjatywy lokalnej na mieszkańców i ich otoczenie,
- liczba osób popierających inicjatywę lokalną.

Inicjatywa obywatelska **krok po kroku:**

1. rozpatrzenie wniosku zgodnie z kryteriami (ocena wkładu pracy społecznej, ocena celowości);
2. podjęcie decyzji przez prezydenta;
3. wspólne opracowanie harmonogramu i kosztorysu;
4. zawarcie umowy;
5. zawarcie umów niezbędnych do wykonania inicjatywy (np. użyczenia);
6. wykonanie inicjatywy;
7. rozliczenie inicjatywy.

2.1.4.6. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich - Śląskie Lokalnie (FIO 2014-2020)

Projekty rewitalizacyjne powinny przede wszystkim służyć dobru mieszkańców i ich integrować, co zmniejsza wykluczenie społeczne. W ramach FIO możliwe jest sfinansowanie projektów z zakresu zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez wsparcie inicjatyw służących rozwojowi społeczności lokalnych na obszarze województwa śląskiego.

Dotacje można przeznaczyć na realizację lokalnych przedsięwzięć w sferach pożytku, do których możemy przede wszystkim zaliczyć:

- pomoc społeczną i działalność charytatywną,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i w wieku emerytalnym,

- działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- upowszechnianie i ochronę wolności praw człowieka i swobód obywatelskich,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- promocję i organizację wolontariatu.

Ponadto pośrednio można uzyskać wsparcie na działania w sferze:

- kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego,
- ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrony zwierząt,
- turystyki i krajoznawstwa.

Z Funduszu można otrzymać wsparcie **od 10 000 zł do 100 000 zł.**

Dla projektów o wartości od 10 000 zł do 40 000 zł należy wnieść 10% wkładu własnego, a dla projektów o wartości od 40 000 zł do 100 000 zł - 15% wkładu własnego.

2.1.4.7. Fundusz Górnośląski S.A.

Fundusz udostępnia instrumenty finansowe wspierające rozwój sektora publicznego, prywatnego i obywatelskiego, aktywnie uczestnicząc w realizacji polityki rozwoju regionu oraz tworząc warunki dla wykorzystania środków krajowych i europejskich na rzecz rozwoju województwa śląskiego. Dlatego część projektów rewitalizacyjnych można sfinansować, korzystając ze wsparcia tego funduszu w ramach:

- dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym w ramach programów:
 - „Pomysł na biznes”,
 - „Dotacje na 50+”,
- dotacji na usługi rozwojowe MŚP,
- pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej czy rozwój przedsiębiorstwa.

Tabela 7. Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach Funduszu Górnośląskiego S.A.

Rodzaj dofinansowania	Dla kogo?	Typy projektów	Wysokość dotacji
„Pomysł na biznes”	Osoby z woj. śląskiego po 30. roku życia w tym osoby bezrobotne (szczególnie kobiety)	Bezwrotna dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej,	23 000 zł + 1 000 zł - 1 700 zł miesięcznie na pokrycie kosztów pierwszych 6-12 miesięcy prowadzenia własnej firmy
„Dotacje na 50+”	lub osoby niepełnosprawne lub osoby w wieku 50+	w tym doradztwo i szkolenia	

Dotacje na usługi rozwojowe MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa	Szkoleniowo - doradcze usługi rozwojowe	Dofinansowanie do 80%, maksymalnie 100 000 zł, w tym średnia kwota dofinansowania na jednego pracownika 7 500 zł
Pożyczka na rozpoczęcie działalności	Osoby mieszkające i zamierające rozpocząć działalność na terenie woj. śląskiego	Pożyczka na zakup nieruchomości, budowę/ rozbudowę/ modernizację budynku, zakup maszyn, zakup usług	Pożyczka od 10 000 zł do 50 000 zł, z oprocentowaniem 0,25% w skali roku

źródło: www.pixabay.com/en/calculator-calculation-insurance-385506/

2.2. Źródła finansowania prywatne

Kolejną możliwością sfinansowania projektów rewitalizacyjnych są fundusze prywatne, stanowiące często uzupełnienie środków pozyskanych ze źródeł publicznych. Ze środków prywatnych można sfinansować przede wszystkim wkład własny, który często konieczny jest podczas ubiegania się o środki publiczne z programów operacyjnych. Do działań rewitalizacyjnych, w których realizacji mogą nam pomóc środki prywatnych inwestorów, możemy zaliczyć głównie działania związane z rozwojem lub tworzeniem nowych przedsiębiorstw. Natomiast w ramach sponsoringu można zrealizować różnego rodzaju wydarzenia sportowe, kulturalne czy kampanie ekologiczne.

2.2.1. Anioły Biznesu

To inwestorzy prywatni, zazwyczaj posiadający doświadczenie w działalności gospodarczej, którzy inwestują własne pieniądze i doświadczenie w przedsięwzięcia będące w bardzo wczesnych fazach rozwoju w zamian za udziały w tych przedsięwzięciach.

Jak przebiega proces pozyskania prywatnego inwestora:

Należy wyszukać sieć aniołów biznesu np. pod adresami: www.amberinvest.org lub www.aniołybiznesu.org. Następnie wysłać zgłoszenie znajdujące się na stronie za pomocą formularza on-line (jeśli zgłoszenie zostanie pozytywnie zweryfikowane, należy przesłać biznesplan), potem następuje podpisanie umowy oraz przygotowanie do spotkania z inwestorem, z którym ustala się indywidualny plan działania.

2.2.2. Fundusze wysokiego ryzyka

Krajowy Fundusz Kapitałowy (KFK) - misją funduszu jest zwiększanie kapitału dla MŚP przez wspieranie finansowe funduszy podwyższonego ryzyka inwestujących w polskie innowacyjne MŚP ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorców innowacyjnych, prowadzących działalność badawczo-rozwojową oraz przedsiębiorców

o dużym potencjale rozwoju. Warunkiem utworzenia funduszu z KFK jest udział inwestorów prywatnych (tj. niebędących podmiotami publicznymi). Inwestorzy prywatni muszą wnieść do funduszu przynajmniej 50% jego całkowitej kapitalizacji. Czas trwania funduszu wynosi 10 lat lub w szczególnych przypadkach do 12 lat. Okres inwestycyjny wynosi 4 lata z możliwością przedłużenia o rok. Ze szczegółowymi informacjami można zapoznać się na stronie internetowej: www.kfk.org.pl.

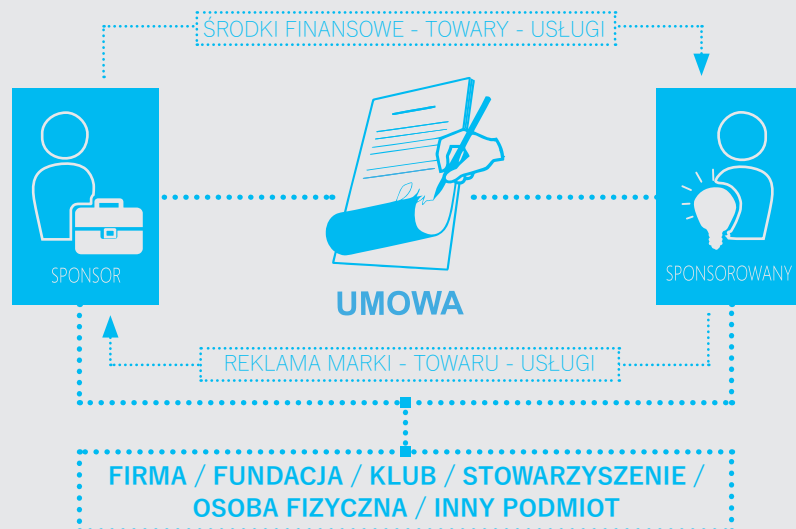
Preferowana struktura finansowania to wejście kapitałowe z elementem długu, najczęściej w proporcji **85% kapitału, 15% długu w formie obligacji**. KFK może udzielić bezzwrotnych świadczeń na pokrycie części kosztów przygotowania i monitorowania inwestycji w wysokości do 10% swojego wkładu.

2.2.3. Sponsoring

Sponsoring polega na przekazaniu przez sponsora określonej kwoty pieniędzy bądź towaru lub usługi na rzecz podmiotu sponsorowanego, który - zgodnie z zawartą umową - w zamian zobligowany jest do reklamy marki, wizerunku i produktów sponsora, a także samej akcji sponsorowanej w określony w umowie sposób.

ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z UMOWY SPONSORINGU

Jak znaleźć sponsora?

- ➔ trzeba określić grupę docelową własnego przedsięwzięcia i stworzyć listę potencjalnych firm, które mogą być zainteresowane udziałem w przedsięwzięciu,
- ➔ następnie należy opracować koncepcję przedsięwzięcia, po czym skontaktować się z wybranymi przedsiębiorstwami telefonicznie bądź mailowo w celu weryfikacji, czy są zainteresowani przedsięwzięciem,
- ➔ z zainteresowanymi firmami należy spotkać się osobiście, w celu przedstawienia koncepcji i korzyści, jakie może otrzymać sponsor,
- ➔ po ustaleniu szczegółów należy zawrzeć umowę.

2.2.4. Instrumenty dłużne

Instrumenty dłużne są instrumentami finansowymi udostępnionymi na określony czas, które dłużnik zobowiązuje się zwrócić wraz z odsetkami. Można do nich zaliczyć:

Instrumenty kredytowe

- **kredyt** - udzielenie kredytu polega na udostępnieniu przez kredytodawcę do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych na określony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z nich na warunkach określonych w umowie i do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu;
- **pożyczka** - może być udzielana przez osoby prawne i osoby fizyczne; w przeciwieństwie do kredytu nie musi mieć określonego celu i może to być przekazanie środków pieniężnych i rzeczowych. Pożyczka może zostać przekazana odpłatnie lub nieodpłatnie;
- **leasing** - w ramach leasingu jedna ze stron umowy (finansujący, leasingodawca) przekazuje drugiej stronie (korzystającemu, leasingobiorcy) prawo do korzystania z określonej rzeczy na pewien uzgodniony w umowie leasingu okres, w zamian za ustalone ratalne opłaty (raty leasingowe);

Papiery wartościowe

- **obligacje** - są to papiery wartościowe, w których jedna strona, zwana emitentem obligacji, stwierdza, że jest dłużnikiem drugiej strony zwanej obligatariuszem (jest to właściciel obligacji) i zobowiązuje się wobec niego do wykupu obligacji; emisja obligacji jest formą zaciągnięcia kredytu;
- **listy zastawne** - są to emitowane przez bank hipoteczny papiery wartościowe

imienne lub na okaziciela, o stałym zazwyczaj oprocentowaniu, będące przedmiotem obrotu giełdowego, stwierdzające zobowiązanie banku hipotecznego do wypłaty jego okazicielowi w określonym terminie oznaczonej sumy pieniędzy i wypłacenia – w przewidzianych umową terminach i wysokości – odsetek od tej sumy.

Finansowanie projektów rewitalizacyjnych ze środków prywatnych może przebiegać w dwojaki sposób:

- ➔ osoba prywatna lub przedsiębiorca zwraca się z wnioskiem do banku lub innej instytucji finansującej o udzielenie wsparcia finansowego w postaci instrumentu dłużnego, który zobowiązuje się zwrócić po określonym czasie; środki te stanowią z reguły wkład własny dla przedsięwzięcia, które dodatkowo może być dofinansowane z innych środków np. publicznych;
- ➔ osoba prywatna lub przedsiębiorca szuka tzw. „Anioła Biznesu” lub innego inwestora prywatnego, który jest zainteresowany wsparciem danego projektu w zamian za udziały w tym przedsięwzięciu lub promowaniu marki czy produktu inwestora (sponsoring) itp.

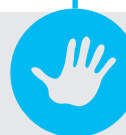

źródło: Archiwum Urząd Miejski w Bytomiu, fot. J. Zakrzewski

2.3. Źródła finansowania filantropijne

Projekty rewitalizacyjne można również finansować przy pomocy funduszy filantropijnych, które mogą pochodzić od prywatnych firm, organizacji pozarządowych i osób indywidualnych. Do pomocy filantropijnej możemy zaliczyć nie tylko pomoc materialną, ale przede wszystkim wsparcie przy realizacji konkretnych działań rewitalizacyjnych w formie aktywnej pomocy przy ich organizacji, wsparcia doradczego – szkoleniowego czy bezinteresownej pomocy przy pozyskaniu środków z innych źródeł. Pozyskanie środków ze źródeł filantropijnych jest dosyć trudne, gdyż zależy wyłącznie od dobrej woli i dobroczynności danej osoby czy firmy, która chce udzielić wsparcia. Dlatego warto zgłosić się z prośbą o pomoc do organizacji pozarządowych, które często zrzeszają lokalnych filantropów lub mogą pomóc w dotarciu do takich osób.

2.3.1. Wolontariat

To bezpłatne wykonywanie usług na rzecz określonych grup społecznych. Powstała ogólnopolska sieć centrów wolontariatu, obejmująca wszystkie organizacje i inicjatywy społeczne, które promują bezinteresowną pomoc innym, przygotowują wolontariuszy, organizacje pozarządowe i placówki publiczne do współpracy. Głównym obszarem działań centrów jest pośrednictwo wolontariatu, pełniące funkcję „skrzynki kontaktowej” dla wolontariuszy i wszystkich osób zainteresowanych ich pomocą. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.wolontariat.org.pl i www.slaskie-wolontariat.org.pl.

Na terenie Bytomia działa Bank Wolontariatu, z siedzibą przy ul. Rynek 26/5, który zrzesza wolontariuszy oraz pośredniczy w nawiązywaniu kontaktu pomiędzy wolontariuszami a osobami potrzebującymi wsparcia. Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej: www.bytom.pl/bank-wolontariatu.

Można wyróżnić kilka form wolontariatu:

- **wolontariat w NGO** – rodzaj podejmowanych działań zależy od profilu danej organizacji, a praca wolontariusza może obejmować szeroki zakres obowiązków od bezpośredniej realizacji projektów i organizacji różnego rodzaju eventów czy konferencji przez zbiórki pieniędzy i żywności po współpracę z dziećmi z trudnych środowisk,

- **wolontariat sportowy** - wolontariusze wspierają kluby sportowe lub organizatorów różnych wydarzeń sportowych,
- **wolontariat szkolny** - w coraz większej liczbie szkół działają szkolne kluby wolontariusza, w ramach których uczniowie, nauczyciele, rodzice i absolwenci wspólnie realizują działania na rzecz społeczności szkolnej,
- **wolontariat seniorów** - staje się coraz bardziej popularny; wolontariusze – seniorzy niosą pomoc potrzebującym, dzielą się swoim doświadczeniem i wolnym czasem,
- **e-wolontariat** - to wolontariat realizowany wirtualnie, w ramach którego udzielana jest pomoc np. przy administrowaniu strony internetowej organizacji pozarządowej, pisaniu tekstów promocyjnych, obsłudze mediów społecznościowych lub nawet udzielania psychologicznego wsparcia za pośrednictwem czatu internetowego,
- **„Wolontariat na rzecz dziedzictwa”** - to program MKiDN stworzony, aby łączyć wolontariuszy z całej Polski z organizacjami pozarządowymi i samorządami w celu ochrony i rozpowszechniania polskiego dziedzictwa kulturowego.

2.3.2. Wsparcie od Organizacji Pozarządowych (NGO)

Wsparcie od NGO może obejmować wsparcie finansowe, rzeczowe, instrumentalne, informacyjne czy doradczo-szkoleniowe. Stowarzyszenia i fundacje wspierają przede wszystkim sferę społeczną oraz gospodarczą, swoje działania kierują do mieszkańców i przedsiębiorców. Organizacje pozarządowe wspierają działania na rzecz edukacji, pomocy społecznej, aktywności gospodarczej, opieki zdrowotnej itp.

Przykładowe stowarzyszenia, które udzielają wsparcia:

a) lokalne:

- **„Bytomska Radość Życia”** – działa na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i wykluczonych społecznie - www.dworcowa7.pl,
- **Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Wielodzietnym i Niepełnym „Serduszko”** - niesie pomoc rodzinom wielodzietnym i niepełnym poprzez poszukiwanie ofiarodawców i pośredniczy w przekazywaniu żywności i ubrań z zorganizowanych zbiorów - www.serduszko.org.pl,

b) regionalne:

- **Stowarzyszenie Promocji Kobiet Aktywnych „SPINKA”** - wspiera rozwój zawodowy i osobisty kobiet oraz działa na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, a także przeciwdziała uzależnieniom i patologiom społecznym - www.spinka.slask.pl,
- **„Aktywne życie”** - zajmuje się poprawą jakości życia osób z niepełnosprawnością ruchową oraz propagowaniem idei wolontariatu w społeczeństwie obywatelskim - www.aktywnezycie.org,

c) krajowe:

- **„Forum Rewitalizacji”** - bierze współudział w inicjowaniu przygotowań i koordynacji realizacji programów i inicjatyw rewitalizacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym i lokalnym - www.forumrewitalizacji.pl.

Przykładowe fundacje, które udzielają wsparcia:

a) lokalne:

- **„Dom Nadziei”** - prowadzi oddział terapii i rehabilitacji dla młodzieży w wieku 14-21 lat uzależnionej od substancji psychoaktywnych - www.domnadziei.pl,
- **„Mamy talent”** - celem fundacji jest upowszechnianie i promocja kultury fizycznej i sportu poprzez organizację wydarzeń sportowych, akcji charytatywnych, a także prowadzenie aktywnej działalności w zakresie budowy obiektów sportowych - www.mamytalent.org,

b) regionalne:

- **Fundacja Rodzin Górniczych** - wspiera rodziny górnicze oraz prowadzi integrację i reintegrację zawodową oraz społeczną dla osób zagrożonych wykluczeniem - www.fundacjafrg.pl,
- **Fundacja Nasz Śląsk im. gen. Jerzego Ziętka** - podejmuje działania w zakresie opieki i pomocy społecznej oraz na rzecz rozwoju oświaty, kultury i sztuki, a także ochrony środowiska - www.naszslask.org,
- **Fundacja Rozwoju Śląska** - udziela wsparcia w formie pożyczek, dotacji, stypendiów oraz pomocy rzeczowej, a także prowadzi doradztwo organizacyjne, techniczne, technologiczne, finansowe, ekonomiczne, prawne - www.fundacja.opole.pl/10/strona-glowna.html,

c) krajowe i międzynarodowe:

- **Fundacja Instytut Bezpieczeństwa Społecznego** - zajmuje się podnoszeniem poziomu bezpieczeństwa poprzez działania edukacyjne i szkoleniowe - www.fundacjaibs.pl,

- **Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności** - jej celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspieranie rozwoju społeczności lokalnych poprzez granty, stypendia i szkolenia - www.pafw.pl.

2.3.3. Wsparcie od prywatnych firm, przedsiębiorstw i organizacji w formie dotacji, grantów

Prywatne przedsiębiorstwa często angażują się w działania charytatywne, w których udzielają wsparcia, przede wszystkim finansowego, organizacjom pozarządowym i osobom prywatnym w formie dotacji lub grantów, często dzięki organizowaniu różnego rodzaju konkursów.

Do przykładowych programów możemy zaliczyć:

- **Program „Siła Kobiet”** - zainicjowany przez markę VICHY (mikrodotacje i dotacje dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego, założonych i zarządzanych przez kobiety) - www.vichy.pl/artukul/poczuj-swoja-sile/a65722.aspx,
- **Program grantowy Tesco „Decydujesz, pomagamy”** - jego celem jest wspieranie aktywności i rozwoju w społecznościach lokalnych - www.pomagamy.tesco.pl,
- **Programy grantowe firmy Eneris** - ich celem jest wspieranie poprawy jakości życia w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju i ekologii - www.grupa-eneris.pl,
- **Program „Podwórko Nivea”** - to konkurs, który wspiera tworzenie miejsc zabaw dla dzieci - www.podworko.nivea.pl,
- **Program „Społeczny Startup”** - realizowany przez organizację Ashoka wraz z UniCredit Foundation we współpracy z Bankiem Pekao S.A. - udzielane jest wsparcie dla innowacyjnych przedsiębiorstw społecznych - www.spoiecznystartup.pl.

Wiele firm zakłada tzw. fundacje korporacyjne, które wspierają osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, instytucje. Realizują one własne projekty i wspierają projekty innych podmiotów. Niektóre przyjmują wnioski w trybie ciągłym, inne w określonych terminach. Większość z fundacji ma specjalne wnioski, które należy wypełnić, ubiegając się o pomoc.

Wsparcie udzielane jest w formie:

- finansowania/dofinansowania określonych potrzeb/projektów (np. granty, refundacja kosztów leczenia),
- w formie rzeczowej (np. sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt komputerowy),
- w formie określonych usług (np. remont czy usługi doradcze świadczone przez pracowników danych firm powiązanych z fundacją korporacyjną).

Do przykładowych fundacji korporacyjnych możemy zaliczyć:

- **Fundacja AVIVA** - organizuje konkursy „Wiem, czym oddycham” i prowadzi kampanie przeciwko zanieczyszczeniom powietrza, w tym przede wszystkim walkę ze smogiem - www.todlamniewazne.pl,
- **Fundacja Banku Ochrony Środowiska** - prowadzi własne kampanie i wolontariat pracowniczy na rzecz podnoszenia standardów życia obywateli w trosce o środowisko naturalne - www.fundacjabos.pl,
- **Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga** - wspiera działania na rzecz dobra publicznego w zakresie edukacji i rozwoju lokalnego - www.citibank.pl/poland/kronenberg/polish,
- **Fundacja Banku Zachodniego WBK** - prowadzi programy grantowe, np. „Tu mieszkam, tu zmieniam”, w ramach którego można otrzymać wsparcie finansowe na inicjatywę przyczyniającą się do zmiany wizerunku otoczenia społeczności lokalnej - www.fundacja.bzwbk.pl,
- **Fundacja Banku PEKAO im. dr. M. Kantona** - działa w zakresie pomocy osobom chorym i niepełnosprawnym oraz upowszechniania kultury i ochrony środowiska - www.pekao.com.pl/o_banku/odpowiedzialnosc/fundacja_kantona,
- **Fundacja CEMEX Budujemy przyszłość** - działa na rzecz dobra publicznego, wspomagając rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, udziela pomocy społecznej osobom w trudnej sytuacji, działa na rzecz osób niepełnosprawnych oraz promuje bezpieczeństwo w ruchu drogowym - www.budujemyprzyszlosc.org.pl,
- **Fundacja Orlen - Dar serca** - wspiera przede wszystkim domy dziecka oraz udziela pomocy społecznej rodzinom w trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziała patologiom społecznym, a także promuje bezpieczeństwo na drogach - www.orlendarserca.pl/PL/Strony/default.aspx,
- **Fundacja PGE - Energia z serca** - udziela grantów organizacjom i instytucjom, które przekazują je następnie osobom fizycznym w ramach pomocy społecznej, nauki i edukacji oraz działalności ekologicznej - www.gkpge.pl/Fundacja,
- **Fundacja PwC Podaruj siebie** - przeciwdziała wykluczeniu społecznemu

przez rozwiązywanie problemów społecznych lokalnych społeczności, wspiera też rozwój przedsiębiorstw - www.pwc.pl/pl/odpowiedzialny-biznes/fundacja.html,

- **Fundacja TVN „Nie jesteś sam”** - udziela pomocy osobom z poważnymi schorzeniami, niesie pomoc osobom biednym i w trudnej sytuacji materialnej, wspiera szpitale i placówki medyczne - www.fundacja.tvn.pl,
- **Kulczyk Foundation** - prowadzi konkursy grantowe na projekty infrastrukturalne, których istotą jest trwałe zagospodarowanie przestrzeni i nadanie jej określonych trwałych cech funkcjonalnych; muszą one iść w parze z działaniami społecznymi - www.kulczykfoundation.org.pl.

2.3.4. Crowdfunding

Crowdfunding jest to tzw. finansowanie społecznościowe. Finansującymi są członkowie społeczności wirtualnych, znajomi, rodzina i wszelkie osoby, które mikropłatnościami chcą wesprzeć twórców i pomysłodawców. Wiele drobnych wpłat składa się na dużą pulę środków, które pozwalają spełniać marzenia, rozwijać biznes lub organizować atrakcyjne eventy kulturalne czy społeczne.

Przykładowe portale crowdfundingowe:

- www.beesfund.com,
- www.wspieramkulture.pl,
- www.wspolnyprojekt.pl,
- www.wspieram.to.
- www.polakpotrafi.pl,

JAK TO DZIAŁA?

Masz pomysł lub potrzebę?
Określasz cel zrzutki, kwotę i gotowe!

WYPŁACASZ KIEDY CHCESZ
Zebrane środki wypłacasz kiedy chcesz na swój rachunek bankowy.

Dodajesz opis i zdjęcie.
Zapraszasz rodzinę i znajomych w dowolny sposób. Możesz też udostępnić swoją zrzutkę publicznie.

BEZ PROWIZJI I BEZ OPŁAT

Obserwujesz wpływ na swoim indywidualnym koncie bankowym, wygenerowanym specjalnie dla twojej zrzutki.

ZBIERASZ JAK CHCESZ
Nie musisz zebrać całej kwoty, aby wypłacić zebrane środki.

2.4. Źródła finansowania pośrednie - Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)

Ważnym elementem finansowania projektów rewitalizacyjnych są pośrednie źródła finansowania wynikające ze współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pożytku publicznego lub prywatnymi przedsiębiorcami.

Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) jest jedną z form zlecania realizacji usług publicznych. Podstawą PPP jest podział zadań między sektorem prywatnym i publicznym oraz wykorzystanie wiedzy i umiejętności tak, by wspólne przedsięwzięcie przeprowadzić efektywnie i z korzyścią dla społeczeństwa. Projekty realizowane w oparciu o umowę PPP mogą wykorzystywać wszystkie wymienione źródła finansowania omówione w tym poradniku. Podmiotem publicznym jest przede wszystkim jednostka samorządu terytorialnego, ale również może nim być jednostka budżetowa czy inne organy władzy publicznej. Natomiast podmiotem prywatnym jest przedsiębiorca zarówno polski, jak i zagraniczny.

Przedmiotem współpracy jest wspólna realizacja danego przedsięwzięcia, obejmującego np.:

- budowę lub remont obiektu budowlanego,
- świadczenie różnego rodzaju usług,
- wykonanie dzieła mającego na celu podwyższenie wartości lub użyteczności wyposażenia majątkowego,
- inne świadczenia związane z utrzymaniem lub zarządzaniem składnikiem majątkowym.

Przedsiębiorca może uzyskać wynagrodzenie w formie zapłaty sumy pieniężnej od podmiotu publicznego za poniesione nakłady inwestycyjne, wydatki operacyjne itp. Drugim sposobem wynagradzania przedsiębiorcy są przychody wynikające ze zrealizowanego przedsięwzięcia, które przedsiębiorca może pobierać. Wkładem własnym przedsiębiorcy może być sfinansowanie części wydatków przedsięwzięcia lub wniesienie składnika majątkowego, a wkładem własnym podmiotu publicznego może być udostępnienie nieruchomości, na której ma być realizowane dane przedsięwzięcie.

Jak przebiega opracowanie projektu w formule PPP?

1. Identyfikacja przez sektor publiczny potrzeb i możliwości realizacji przedsięwzięcia w formule PPP;
2. Przeprowadzenie analiz w celu wybrania najlepszej formy realizacji projektu;
3. Wybór partnera prywatnego;
4. Zakończenie części finansowej projektu;
5. Realizacja właściwa projektu;
6. Proces eksploatacji projektu;
7. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia.

źródło: Archiwum Urząd Miejski w Bytomiu

ROZDZIAŁ 3. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisane w „GPR. Bytom 2020+”

3.1. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisane na listę podstawową

Projekty rewitalizacyjne wpisane na listę podstawową mogą uzyskać dofinansowanie głównie z RPO WSL 2014-2020 w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) oraz Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Dodatkowo przedsięwzięcia te mogą skorzystać z innych źródeł finansowania np. POIiŚ, WFOŚiGW itp., środków lokalnych (budżet Miasta Bytomia, budżet PUP) i środków prywatnych.

PROJEKTY SPOŁECZNE będą przede wszystkim realizowane w ramach poszczególnych osi RPO WSL:

- VII. Regionalny rynek pracy (poddziałania 7.1.3, 7.3.3, 7.4.2),
- VIII. Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy (poddziałania 8.1.3, 8.2.3),
- IX. Włączenie społeczne (poddziałania 9.1.3, 9.2.3),
- XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego (poddziałania 11.1.3, 11.1.4, 11.2.1).

PROJEKTY INWESTYCYJNE będą przede wszystkim realizowane w ramach poszczególnych osi RPO WSL:

- IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna (poddziałania 4.3.1, 4.3.3),
- V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów (poddziałania 5.3.2, 5.4.2),
- X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna (poddziałania 10.2.3, 10.3.1, 10.3.4),
- XII. Infrastruktura edukacyjna (poddziałanie 12.2.1).

W podstawowych projektach rewitalizacyjnych znalazły się dwa przedsięwzięcia prywatnych inwestorów, którzy planują pokryć koszty realizacji projektów ze środków własnych. Mogą oni jednak skorzystać z dostępnych źródeł finansowania, aby zmniejszyć ilość własnych nakładów na inwestycje. Przedsiębiorcy mogą pozyskać środki na finansowanie swoich projektów:

w ramach programów:

- RPO WSL (dotacje np. w ramach osi IX Włączenie społeczne, osi X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna),
- Program POLiŚ (np. pożyczka na modernizację energetyczną budynków i montaż instalacji OZE),

z instytucji:

- BOŚ Banku (np. kredyt na działania termomodernizacyjne),
- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (np. dofinansowanie na utworzenie „Innowacyjnego Parku Muzycznego” planowanego przez firmę Rezonator S.A. w ramach projektu rewitalizacyjnego wpisanego w GPR pod pozycją nr 121),
- Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu, który może wspomóc realizację inkubatora przedsiębiorczości, planowanego przez Centralę Obrotu Towarami Masowymi DAW BYTOM w ramach projektu rewitalizacyjnego wpisanego w GPR pod pozycją 120,
- Urzędu Miejskiego w Bytomiu, z którym przedsiębiorcy mogą wejść w partnerstwo publiczno-prywatne oraz uzyskać wsparcie organizacji pozarządowych, które pomogą i umożliwią pozyskanie dodatkowych środków finansowych na realizację działań związanych ze sferą społeczną (np. inkubator przedsiębiorczości, strefa seniora itp.).

3.2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W „Gminnym Programie Rewitalizacji. Bytom 2020+” przedsięwzięcia, które nie uzyskały statusu podstawowych zostały wskazane jako pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, jednak ze względu na ich mniejszą skalę oddziaływania, a zarazem szerokie spektrum możliwości, nie zostały ujęte w formie konkretnych projektów tylko

jako zbiorcze grupy przedsięwzięć. Nie podano dla nich szczegółowych informacji, ani konkretnych wartości. Celem kolejnych podrozdziałów będzie doprecyzowanie zapisów dot. pozostałych przedsięwzięć w celu umożliwienia ich zrealizowania w wyniku identyfikacji możliwych źródeł finansowania. Projekty te są oczekiwane przez społeczność obszaru rewitalizacji, w związku z czym, celem poradnika jest przedstawienie potencjalnym podmiotom zainteresowanym ich realizacją dostępnych źródeł finansowania.

Projekty uzupełniające są przedsięwzięciami zaplanowanymi i wynikającymi z programu rewitalizacji, co zapewnia im spełnienie kryterium dostępu wyboru projektów w ramach OSI w RPO WSL 2014-2020.

Zaprezentowane w dalszej części poradnika opisy projektów są jedynie przykładowo sformułowanymi przedsięwzięciami wdrażanymi przez przykładowych realizatorów w celu przedstawienia możliwych źródeł finansowania na konkretnych przykładach. Projekty te nie są równoznaczne z ich rzeczywistą realizacją przez wymienione w dalszej części poradnika podmioty odpowiedzialne za realizację zadania.

3.2.1. Przedsięwzięcia na rzecz rozwoju działalności gospodarczej i tworzenia nowych miejsc pracy

Oczekiwana na obszarze rewitalizacji Bytomia jest realizacja działań dotyczących wspomagania rozwoju przedsiębiorczości w ramach następujących typów projektów:

- wsparcie szkoleniowo-doradcze dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz pomoc osobom bezrobotnym w znalezieniu zatrudnienia,
- rozwój inkubatorów przedsiębiorczości m.in. dla nowoczesnych start-upów,
- adaptacja lokali na działalność gospodarczą, a także kulturalną, turystyczną i społeczną, w szczególności usługi dla mieszkańców,
- przygotowanie terenów pod inwestycje.

KOPALNIA BIZNESU

Opis: celem projektu będzie aktywizacja zawodowa poprzez wspieranie podejmowania działalności gospodarczej przez osoby powyżej 30. roku życia; w ramach projektu planuje się doradztwo (indywidualne i grupowe), szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, przyznanie środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Odbiorcy zadania: osoby pozostające bez pracy, które chcą założyć działalność gospodarczą.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: instytucje szkoleniowe.

Proponowany zakres działań: organizacja szkoleń dla grupy max. 25 osób bezrobotnych, poradnictwo zawodowe indywidualne lub grupowe (w formie warsztatów), pośrednictwo pracy, realizacja staży i prac interwencyjnych.

Szacunkowa wartość zadania¹: 100 000,00 zł

Tabela 8. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Kopalnia Biznesu”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji*
 RPO WSL 2014-2020 – Poddziałania 7.1.1. lub 7.1.3	Dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych (85% środki UE + 10% środki z budżetu państwa) + 5% wkład własny minimalna wartość projektu - 100 000,00 zł		Wartość zadania 100 000 zł Dotacja na poziomie 95% = 95 000,00 zł + 5 000,00 zł wkładu własnego

¹ Szacunkowa wartość zadania podana w przykładach, nie przesądza o ostatecznej wartości projektu na etapie ubiegania się o jego dofinansowanie. Celem szacunku wartości zadania jest bowiem określenie wartości możliwych do pozyskania dotacji dla danego zadania i porównanie efektywności poszczególnych źródeł finansowania.

Fundusz Górnośląski S.A.

Bezwrotna dotacja w programie „Pomysł na biznes” w wysokości 23 000,00 zł/wnioskodawcę na wydatki inwestycyjne oraz 1 000,00 zł - 1 700,00 zł miesięcznie na pokrycie kosztów pierwszych 6-12m-cy prowadzenia własnej firmy

23 000,00 zł + 12m-cy x 1000,00 zł = 35 000,00 zł

osoba bezrobotna indywidualnie

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Dofinansowanie na podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej jednorazowo w wysokości 25 533,50 zł (na wnioskodawcę)

25 533,50 zł

Anioły Biznesu

Pozyskanie funduszy na założenie własnej działalności

Kredyt w banku

Pozyskanie całej kwoty niezbędnej do rozpoczęcie działalności lub brakującej kwoty stanowiącej współfinansowanie do innego źródła

indywidualnie

Wartość dofinansowania udzielana jest indywidualnie

Wsparcie doradczo-szkoleniowe od organizacji pozarządowych

-

* Szacunkowa wartość dotacji obliczana jest przy założeniu, że cała wartość projektu stanowi wydatek kwalifikowalny oraz przy założeniu otrzymania maksymalnego możliwego dofinansowania. W przypadku występowania wydatków niekwalifikowanych w projekcie nie są one wliczane do dofinansowania.

3.2.2. Przedsięwzięcia przyczyniające się do aktywizacji osób bezrobotnych i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców

W ramach działań dotyczących aktywizacji osób bezrobotnych oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, główne typy projektów będą realizowane poprzez:

- szkolenia i kursy umożliwiające nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji zawodowych,
- staże i praktyki, które zapewnią dobry start na rynku pracy,
- wsparcie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz osób bezrobotnych,
- umożliwienie kobietom powrotu do pracy (tworzenie nowych żłobków, sfinansowanie kosztów usług opieki na dziećmi itp.).

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

JAK RYBA NA RYNKU PRACY

Opis: zakres przedsięwzięcia obejmuje podnoszenie kluczowych kompetencji osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy przez organizację szkoleń i kursów zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem w grupie docelowej osób bez doświadczenia zawodowego.

Odbiorcy zadania: osoby bezrobotne, osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: instytucje szkoleniowe, agencje zatrudnienia, prywatni przedsiębiorcy.

Proponowany zakres działań: szkolenia dla 20 osób bezrobotnych z zakresu kluczowych kompetencji, zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 w celu umożliwienia powrotu kobietom na rynek pracy, w tym dofinansowanie do dziennego wynagrodzenia dla niani.

Szacunkowa wartość zadania: 100 000,00 zł

Tabela 9. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Jak ryba na rynku pracy”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
RPO WSL 2014-2020 - Poddziałania 7.1.1. lub 7.1.3	Dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych (85% środki UE + 10% środki z budżetu państwa) + 5% wkład własny minimalna wartość projektu 100 000,00 zł	agencje zatrudnienia	Wartość zadania 100 000,00 zł Dotacja na poziomie 95% = 95 000,00 zł + 5 000,00 zł wkładu własnego
Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu	Stypendium dla osoby bezrobotnej odbywającej szkolenie/staż - 997,40 zł miesięcznie przez okres do 6 m-cy Pożyczka udzielana jednorazowo dla bezrobotnego na sfinansowanie kosztów szkolenia do 17 022,40 zł	osoba bezrobotna indywidualnie	Dotacja na szkolenie/staż przez 6 miesięcy = 997,40 zł x 6 = 5 984,40 zł Pożyczka do 17 022,40 zł
Prywatni przedsiębiorcy	Refundacja z PUP kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy bezrobotnego (do 600% przeciętnego wynagrodzenia)	indywidualnie	Kwota refundacji = 25 533,50 zł (przy przeciętnym wynagrodzeniu na poziomie 4 255,59 zł)
	Wsparcie doradczo-szkoleniowe od organizacji pozarządowych dla osób prywatnych i przedsiębiorców		-

3.2.3. Przedsięwzięcia przyczyniające się do zapobiegania wykluczeniu i do włączenia społecznego różnych grup społecznych

Oczekiwana na obszarze rewitalizacji Bytomia jest realizacja działań, które przyczynią się do zapobiegania wykluczeniu społecznemu poprzez aktywne włączanie mieszkańców, dzięki realizacji określonych typów projektów, w tym:

- kompleksowe działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji mieszkańców lokali socjalnych z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych i zawodowych),
- wsparcie osób niepełnosprawnych oraz w podeszłym wieku poprzez likwidację barier architektonicznych, organizację wspólnych zajęć, spotkań i warsztatów służących integracji społecznej,
- działania wspierające pracodawców w tworzeniu miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami,
- wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej (np. Centrum Integracji Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Zakład Adaptacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej).

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

SENIOR W SIECI

Opis: projekt przewiduje kursy obsługi komputera dla osób starszych, w tym m.in. naukę korzystania ze smartfona i komputera, podstawy obsługi komputera, programów komputerowych, wyszukiwania informacji w internecie, czy zakładania oraz obsługi konta poczty elektronicznej.

Odbiorcy zadania: osoby starsze, szczególnie w wieku 60+.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: NGO, spółdzielnie socjalne, instytucje szkoleniowe.

Proponowany zakres działań: organizacja szkoleń i kursów dla grup osób

starszych szczególnie w wieku 60+, które będą miały na celu ograniczenie wykluczenia społecznego osób starszych i aktywną integrację wśród rówieśników.

Szacunkowa wartość zadania: 100 000,00 zł

Tabela 10. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Senior w sieci”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
RPO WSL 2014-2020 - Poddziałanie 9.1.3.	Dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych (85% środki UE + 10% środki z budżetu państwa) + 5% wkład własny minimalna wartość projektu to 100 000 zł	 spółdzielnie socjalne	Wartość zadania 100 000,00 zł Dotacja na poziomie 95% = 95 000,00 zł + 5 000,00 zł wkładu własnego
Program ASOS 2014-2020	Dotacja od 20 000,00 zł do 200 000,00 zł + 10% wkładu własnego (finansowego lub osobowego)	 spółdzielnie socjalne	Dotacja 90 000,00 zł + 10 000,00 zł wkładu własnego
Inicjatywa lokalna	Wystąpienie z wnioskiem do Urzędu Miejskiego w Bytomiu o dofinansowania zadania	 spółdzielnie socjalne	Wartość dofinansowania udzielana jest indywidualnie i zależy od ilości złożonych projektów
	Wolontariat osób młodszych, które w bezinteresowny sposób mogłyby pomóc osobom starszym w obsłudze urządzeń elektronicznych (np. Bank Wolontariatu w Bytomiu)		-

3.2.4. Przedsięwzięcia na rzecz dzieci i młodzieży przyczyniające się do podnoszenia szans edukacyjnych, walki z dziedziczeniem ubóstwa i patologii społecznych

Do ważnych działań rewitalizacyjnych w sferze społecznej należy wsparcie dzieci i młodzieży, szczególnie w kwestii edukacji oraz własnego samorozwoju, co przyczynia się do zmniejszenia wykluczenia oraz rozwoju patologii społecznych. Dlatego na obszarze rewitalizacji Bytomia oczekiwane będą działania realizowane w ramach następujących typów projektów:

- poprawa stanu bytomskich szkół oraz obiektów sportowych (m.in. wyposażenie pracowni, wzbogacenie bazy sportowej i rekreacyjnej, tworzenie placów zabaw i boisk podwórkowych),
- doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów oraz realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz organizację imprez (m.in. kulturalnych, artystycznych), warsztatów, organizacja kółek zainteresowań, w tym zajęć artystyczno-kulturalnych, laboratoriów, zajęć sportowych itp.

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI

Opis: działanie ma na celu rozwijanie u dzieci i młodzieży kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematyki, kompetencji informatycznych, kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli związanych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych oraz matematyki, a także pracy metodą eksperymentu.

Odbiorcy zadania: dzieci i młodzież, nauczyciele.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: szkoły podstawowe, instytucje szkoleniowe.

Proponowany zakres działań: organizacja indywidualnego pośrednictwa

pracy w zakresie wyboru zawodu u osób młodych, pomoc w zorganizowaniu kontynuacji nauki dla osób, które przerwały edukację oraz organizacja szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe uczniów i nauczycieli.

Szacunkowa wartość zadania: 150 000,00 zł

Tabela 11. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Kompetencje przyszłości”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
 RPO WSL 2014-2020 - Poddziałania 11.1.3. lub 11.1.4.	Dofinansowanie do: 85% kosztów kwalifikowalnych (Poddziałanie 11.1.3 - 85% środki UE) + 15% wkład własny - do 90% kosztów kwalifikowalnych (Poddziałanie 11.1.4 - 85% środki UE + 5 % środki budżetu państwa) + 10% wkład własny Minimalna wartość projektu 100 000,00 zł	 szkoły podstawowe	Wartość zadania 150 000,00 zł Dotacja na poziomie 85% = 127 500,00 zł + 22 500,00 zł wkładu własnego Dotacja na poziomie 90% = 135 000,00 zł + 15 000,00 zł wkładu własnego
	Dofinansowanie do 100% dla Poddziałania 1.1.1 Dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych + 5% wkładu własnego (Poddziałanie 1.2.1)	Poddziałanie 1.1.1 tylko Poddziałanie 1.2.1 	Wartość zadania 150 000,00 zł Dotacja na poziomie 100% dofinansowania = 150 000,00 zł lub 95% = 142 500,00 zł + 7 500,00 zł wkładu własnego
 Wolontariat prowadzony w świetlicach i szkołach przez uczniów w ramach wspólnej pomocy w nauce (np. Bank Wolontariatu w Bytomiu)			-

3.2.5. Przedsięwzięcia integrujące mieszkańców i wpływające na rozwój inicjatyw społecznych mieszkańców

Integracja mieszkańców lokalnej społeczności przyczyni się do wzrostu podejmowanych inicjatyw społecznych, co pozytywnie wpłynie na rozwój obszarów rewitalizacji dzięki realizacji projektów mających na celu:

- wsparcie inicjatyw sąsiedzkich,
- organizację różnorodnych imprez i warsztatów dla mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- tworzenie klubów sąsiedzkich, lokalnych domów kultury i „domów społecznych”.

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

Z SĄSIADEM PO DRODZE!

Opis: organizacja klubów sąsiedzkich, które będą miejscem otwartym na inicjatywy lokalne, pomysły i zaangażowanie sąsiedzkie; w programie będą m.in.: śniadania sąsiedzkie, międzypokoleniowe gry planszowe, koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi, brydż, próby zespołów wokalnych czy teatry amatorskie.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz pozostali mieszkańcy Bytomia.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: organizacje pozarządowe (NGO), mieszkańcy, lokalne stowarzyszenia.

Proponowany zakres działań: utworzenie 4 klubów sąsiedzkich na obszarach rewitalizacji, w celu organizacji różnego rodzaju wydarzeń i spotkań, podczas których mieszkańcy będą się wspólnie integrować i spędzać wolny czas, co będzie przeciwdziało wykluczeniu społecznemu.

Szacunkowa wartość zadania: 255 000,00 zł

Tabela 12. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Z sąsiadem po drodze!”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
RPO WSL 2014-2020 - Poddziałania 9.1.1. lub 9.1.3	Dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych (85% środki UE + 10% środki budżetu państwa) + 5% wkład własny minimalna wartość projektu 100 000,00 zł		Wartość zadania 255 000,00 zł Dotacja na poziomie 95% = 242 250,00 zł + 12 750,00 zł wkładu własnego
Śląskie Lokalnie (FIO 2014-2020)	Wsparcie od 10 000,00 zł do 100 000,00 zł na działania związane z zaangażowaniem obywateli i NGO w życie publiczne	 stowarzyszenia JST, spółdzielnie społeczne	- od 10 000,00 zł do 40 000,00 zł + 10% wkładu własnego - od 40 000,00 zł do 100 000,00 zł + 15% wkładu własnego
Inicjatywa lokalna	Wartość dofinansowania określana jest indywidualnie dla każdego projektu	 mieszkańcy Bytomia	-
Regranting	Dofinansowanie do 5 000,00 zł na małe projekty infrastrukturalne oraz do 2 500,00 zł na projekty społeczne		- do 5 000,00 zł - do 2 500,00 zł
Budżet obywatelski	Wartość dofinansowania określana jest indywidualnie dla każdego projektu	 mieszkańcy Bytomia	-

	Wsparcie od prywatnych przedsiębiorców w ramach sponsoringu	 osoby prywatne	-
	- wolontariat osób zaangażowanych w organizację imprez i spotkań w klubach sąsiedzkich, - wsparcie od fundacji i stowarzyszeń przy organizacji wydarzeń oraz pomoc w pozyskaniu środków na realizację zadania, - organizacja zbiórek crowdfundingowych na realizację poszczególnych imprez.		-

3.2.6. Przedsięwzięcia z zakresu poprawy warunków życia mieszkańców w ich otoczeniu oraz poprawy jakości przestrzeni publicznej

W celu podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poprawy wizerunku przestrzeni publicznej Bytomia przewiduje się realizację projektów o charakterze:

- infrastrukturalnym (m.in. remonty kamienic i oficyn, zagospodarowanie pustostanów na cele mieszkalne, społeczne, edukacyjne, rekreacyjne, gazyfikację budynków oraz remont kanalizacji sanitarnej i deszczowej),
- środowiskowym (m.in. organizacja terenów zielonych: placów, parków, skwerów, ogrodów, terenów między budynkami mieszkalnymi przystosowanych jako miejsca spotkań i spędzania wolnego czasu).

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

PUSTOSTANY odNowa!

Opis: projekt zakłada remont i odbudowę starych kamienic, szczególnie będących obiektami zabytkowymi oraz zagospodarowanie pustostanów na cele mieszkalne i społeczne, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców i podniesie walory estetyczne przestrzeni publicznej.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy obszaru rewitalizacji, szczególnie osoby w trudnej sytuacji materialnej.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: spółdzielnie socjalne, TBS, prywatni właściciele nieruchomości, instytucje kultury.

Proponowany zakres działań: prace zabezpieczające oraz konserwatorsko-restauracyjne obiektów zabytkowych, stanowiących własność Miasta Bytom oraz własność prywatną. Drugim aspektem zadania jest zagospodarowanie, wyremontowanie i udostępnienie mieszkańcom Bytomia pustostanów na cele mieszkalne i przede wszystkim społeczne.

Szacunkowa wartość zadania: 3 500 000,00 zł

Tabela 13. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Pustostany odNowa!”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
 RPO WSL 2014-2020 - Poddziałania 10.2.1. lub 10.2.3	Dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych (85% środki UE + 10% środki budżetu państwa) + 5% wkład własny	instytucje kultury, TBS, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Wartość zadania 3 500 000,00 zł Dotacja na poziomie 95% = 3 325 000,00 zł + 175 000,00 zł wkładu własnego
 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Dofinansowanie od 50% do 100% nakładów koniecznych w programie Ochrony Zabytków. Minimalna kwota wnioskowanego dofinansowania 25 000,00 zł	właściciele obiektów zabytkowych	Dotacja od 50% do 100% = od 1 750 000,00 zł do 3 500 000,00 zł
 Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków	Dofinansowanie do 100% na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane		

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) - Fundusz Termomodernizacji i Remontów

Wysokość premii remontowej i premii termomodernizacyjnej do 20% kwoty kredytu zaciągniętego na realizację przedsięwzięcia

Wartość premii wynosi nie więcej niż 15% kosztów całego przedsięwzięcia (premia remontowa) oraz nie więcej niż 16% (premia termomodernizacyjna)

wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, TBS

Premia remontowa do 525 000,00 zł

Premia termomodernizacyjna do 560 000,00 zł

Partnerstwo publiczno-prywatne

Wartość i rodzaj dofinansowania ustalany jest indywidualnie

+ przedsiębiorstwa prywatne

-

Kulczyk Foundation

Wartość dofinansowania zależy od decyzji komisji oceniającej wnioski

stowarzyszenia, fundacje, instytucje kultury, przedsiębiorstwa społeczne

Maksymalna kwota grantu o jaką można się ubiegać to 25 000,00 zł

3.2.7. Przedsięwzięcia na rzecz poprawy stanu zdrowia mieszkańców

Oczekiwana na obszarze rewitalizacji Bytomia jest realizacja działań dotyczących poprawy stanu zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji w ramach następujących typów projektów opartych na:

- zapewnieniu dostępu do kompleksowej opieki i zabiegów medycznych,
- poprawie stanu infrastruktury służby zdrowia

(m.in. w zakresie geriatry, chorób zakaźnych i pasożytniczych, kardiologii),

- działaniach profilaktycznych oraz inicjatywach na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

REHABILITACJA OGÓLNODOSTĘPNA

Opis: celem projektu jest zaadaptowanie lokalu wraz z terenem otaczającym na potrzeby utworzenia punktu rehabilitacyjnego dla dzieci i dorosłych, w którym będą odbywały się turnusy rehabilitacyjne.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy Bytomia, osoby niepełnosprawne.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: MOPR w Bytomiu, instytucje świadczące usługi zdrowotne.

Proponowany zakres działań: w utworzonym punkcie rehabilitacyjnym będą odbywały się warsztaty terapii zajęciowej oraz zajęcia rehabilitacyjne prowadzone przez wyspecjalizowanych fizykoterapeutów i rehabilitantów; w ramach utworzonego punktu przewiduje się postawienie siłowni na wolnym powietrzu przystosowanej dla osób niepełnosprawnych oraz utworzenie mini ogrodu sensorycznego.

Szacunkowa wartość zadania: 500 000,00 zł

Tabela 14. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Rehabilitacja ogólnodostępna”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
RPO WSL 2014-2020 - Poddziałania 9.2.1. lub 9.2.3	Dofinansowanie do 93% kosztów kwalifikowalnych + 7% wkład własny Minimalna wartość projektu 100 000,00 zł	instytucje świadczące usługi medyczne i zdrowotne	Wartość zadania 500 000,00 zł Dotacja na poziomie 93% = 465 000,00 zł + 35 000,00 zł wkładu własnego

Program ASOS 2014-2020	Dotacja od 20 000,00 zł do 200 000,00 zł + 10% wkładu własnego (wkład finansowy lub osobowy)	 kluby sportowe, stowarzyszenia JST, spółdzielnie socjalne	Wartość dotacji do 180 000,00 zł + 20 000,00 zł wkładu własnego
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)	Tworzenie warsztatów terapii zajęciowej dofinansowanie do 70% oraz dofinansowanie do 90% na pokrycie kosztów działalności placówki organizującej WTZ	stowarzyszenia, fundacje, zakłady pracy chronionej	Dotacja na poziomie 70% = 350 000,00 zł
	Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego od 20% do 40% kosztów przeciętnego wynagrodzenia	osoby niepełnosprawne indywidualnie	Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego może wynieść: od 851,18 zł (20%) do 1 702,23 zł (40%) przy przeciętnym wynagrodzeniu na poziomie 4 255,59 zł*
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu	Dofinansowanie do 95% na projekty polegające na likwidacji barier architektonicznych Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych od 20% do 65% przeciętnego wynagrodzenia	osoby niepełnosprawne indywidualnie	Wartość dofinansowania uzależniona od rodzaju wsparcia
	Wolontariat oraz wsparcie organizacji pozarządowych		-

*dane z GUS za III kwartał 2017 r.

3.2.8. Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej oraz mobilności miejskiej

W zakresie poprawy infrastruktury drogowej i mobilności miejskiej realizowane będą projekty rewitalizacyjne mające na celu:

- budowę ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej (np. stojaków),
- poprawę stanu chodników i dróg dojazdowych do budynków mieszkalnych i instytucji,
- tworzenie stref ruchu uspokojonego, stref z wykorzystaniem elementów SMART City oraz tworzenie miejsc parkingowych,
- organizację otoczenia dróg (oświetlenie, pasy zieleni).

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

TRAMWAJEM PRZES BYTOM

Opis: projekt będzie obejmował modernizację trakcji tramwajowej na terenie obszaru rewitalizacji wraz z prowadzeniem kampanii edukacyjnych na temat ekologicznego transportu zbiorowego.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy Bytomia.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: Tramwaje Śląskie S.A.

Proponowany zakres działań: modernizacja trakcji obejmować będzie wymianę starych linii trakcyjnych na nowe oraz utworzenie przystanków dla pasażerów wraz z dostosowaniem ich do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych poprzez usunięcie barier architektonicznych. Dodatkowo prowadzone będą kampanie mające na celu promowanie korzystania z komunikacji publicznej.

Szacunkowa wartość zadania: 1 000 000,00 zł

Tabela 15. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Tramwajem przez Bytom”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
RPO WSL 2014-2020 - Poddziałanie 4.5.3	Dofinansowanie do 85% (lub do 95% przy spełnieniu odpowiednich kryteriów) + wkład własny 15% (lub 5%)	Tramwaje Śląskie S.A.	Wartość zadania 1 000 000,00 zł Dotacja na poziomie 95% = 950 000,00 zł + 50 000,00 zł wkładu własnego
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) - Działanie 6.1	Dofinansowanie do 75% wydatków kwalifikowalnych (+20% współfinansowanie z innych źródeł + 5% wkładu własnego)	Tramwaje Śląskie S.A., operatorzy transportu publicznego	Wartość zadania 1 000 000,00 zł (w tym 5% wkładu własnego) Dotacja na poziomie 75% = 750 000,00 zł + 250 000,00 zł wkładu własnego
Środki własne zarządców infrastruktury lub zaciągnięcie kredytu na pokrycie wkładu własnego			-
Wsparcie NGO przy organizacji kampanii ekologicznych dla mieszkańców			-

3.2.9. Przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego

Projekty rewitalizacyjne przyczyniające się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego będą obejmowały przede wszystkim:

- instalację monitoringu wizyjnego oraz montaż dodatkowego oświetlenia,
- prace rewitalizacyjne przy obiektach Aresztu Śledczego wraz z dostosowaniem obiektu do prowadzenia działań edukacyjno-prewencyjnych,

- prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych na temat negatywnych skutków przemocy i zachowań agresywnych.

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

DOSTOSOWANIE OBIEKTU ARESZTU ŚLEDZEGO DO PROWADZENIA DZIAŁAŃ PREWENCYJNO-EDUKACYJNYCH

Opis: celem projektu jest odpowiednie przystosowanie obiektu aresztu śledczego do prowadzenia zajęć prewencyjnych z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej oraz osadzonych; funkcjonariusze Służby Więziennej, Komendy Miejskiej Policji i pedagodzy szkolni będą edukować nieletnich na temat przestępczości i demoralizacji społecznej.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy Bytomia, w szczególności dzieci i młodzież.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: Areszt Śledczy w Bytomiu.

Proponowany zakres działań: realizacja zadania będzie obejmowała modernizację obiektu Aresztu Śledczego w Bytomiu wraz z montażem odnawialnych źródeł energii oraz dostosowanie obiektu do prowadzenia działań prewencyjno-edukacyjnych poprzez remont pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie szkoleń i kampanii edukacyjnych dla osób odwiedzających budynek. W ramach działania realizowane będą również szkolenia pn. „Widzisz - reaguj!” realizowane przy współudziale organizacji pozarządowych oraz Fundacji „Instytut Bezpieczeństwa Społecznego”.

Szacunkowa wartość zadania: 250 000,00 zł

Tabela 16. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Dostosowanie obiektu Aresztu Śledczego do prowadzenia działań prewencyjno-edukacyjnych”.

Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) - Poddziałanie 1.3.1	Dofinansowanie do 85% kosztów kwalifikowalnych	Areszt Śledczy w Bytomiu	Dotacja do 85% = 212 500,00 zł + 37 500,00 zł wkładu własnego

Zaciągnięcie kredytu na pokrycie wkładu własnego

-

Wsparcie NGO przy organizacji kampanii i szkoleń oraz wsparcie Fundacji „Instytut Bezpieczeństwa Społecznego”

-

3.2.10. Przedsięwzięcia z zakresu ekologii i poprawy stanu środowiska

Ważnym aspektem rewitalizacji jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz edukacja w zakresie ekologii, dlatego preferowane będą projekty mające na celu:

- likwidację dzikich wysypisk śmieci oraz wdrażanie działań mających na celu poprawę stanu czystości miasta,
- upowszechnianie wykorzystania alternatywnych źródeł energii,
- podnoszenie energooszczędności i efektywności cieplnej budynków mieszkalnych i publicznych,
- edukację proekologiczną i kształtowanie postaw proekologicznych.

Przykładowy projekt rewitalizacyjny:

ODNAWIALNY BYTOM

Opis: celem zadania jest wzrost liczby budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii na terenie Miasta Bytomia; w ramach akcji przewidziane są kampanie edukacyjne zwiększające świadomość mieszkańców i działania doradcze pomagające pozyskać środki na zwiększenie efektywności cieplnej budynków.

Odbiorcy zadania: mieszkańcy i przedsiębiorcy z Bytomia.

Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: osoby fizyczne, przedsiębiorcy, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

Proponowany zakres działań: realizacja zadania będzie obejmowała montaż odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, pomp ciepła itp.) w jednorodzinnych i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz obiektach prywatnych przedsiębiorców działających na terenie Bytomia. Dodatkowym elementem projektu będą kampanie edukacyjne prowadzone przez Urząd Miejski w Bytomiu oraz pomoc dla mieszkańców przy sporządzaniu wniosków o dofinansowanie.

Szacunkowa wartość zadania: 1 500 000,00 zł

Tabela 17. Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Odnawialny Bytom”.

	Nazwa funduszu	Poziom dofinansowania	Uprawniony wnioskodawca	Szacunkowa wartość dotacji
	RPO WSL 2014-2020 - Poddziałanie 4.3.1, 4.3.3 oraz 4.3.4	Dofinansowanie do 85% (lub do 95% przy spełnieniu odpowiednich kryteriów) + wkład własny 15% (lub 5%)	JST oraz ich związki i stowarzyszenia, spółdzielnie mieszkaniowe, instytucje kultury	Wartość zadania 1 500 000,00 zł Dotacja na poziomie 95% = 1 425 000,00 zł + 75 000,00 zł wkładu własnego
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) - Poddziałanie 1.3.2	Dofinansowanie do 75% kosztów kwalifikowalnych	spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Dotacja na poziomie 75% = 1 125 000,00 zł
	NFOŚiGW	Dotacja do 85% kosztów kwalifikowalnych, pożyczka do 50% kosztów kwalifikowalnych	instytucje oświatowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Dotacja na poziomie 85% = 1 275 000,00 zł Pożyczka na poziomie 50% = 750 000,00 zł

	BOŚ Bank (EkoKredyt Prosument)	Dofinansowanie w formie kredytu wraz z dotacją do 100% kosztów kwalifikowalnych	osoby fizyczne indywidualnie, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Dotacja + kredyt = 100%
	Środki własne mieszkańców i przedsiębiorców			-
	Fundacja AVIVA	Konkurs „Wiem, czym oddycham”	 szkoły, przedszkola, gminy, świetlice, spółdzielnie mieszkaniowe, osoby prywatne	Nagrodą jest czujnik pomiaru jakości powietrza
	Wsparcie NGO przy organizacji kampanii edukacyjnych			-

źródło: pixabay.com

ROZDZIAŁ 4. Praktyczne porady

Na koniec niniejszego poradnika przedstawiamy kilka praktycznych porad, które są kluczowe dla powodzenia procesu ubiegania się o dofinansowanie zewnętrzne.

Warto „być na bieżąco”, żeby nie przegapić żadnych informacji o dofinansowaniach szczególnie ze środków publicznych. W tym celu dobrze jest śledzić zakładki „aktualności” lub „aktualne nabory” na stronach internetowych poszczególnych programów. Lepszą alternatywą jest jednak zapisanie się do newslettera na stronach interesujących nas programów operacyjnych, wtedy na nasz e-mail będą przesyłane informacje o aktualnych i planowanych naborach oraz zmianach w poszczególnych konkursach.

Jeśli nie wiemy, z jakiego dofinansowania możemy skorzystać, warto posłużyć się tzw. wyszukiwarkami dotacji, które pomogą nam znaleźć odpowiedni konkurs lub nabór, np.:

- www.funduszeuropejskie.gov.pl/wyszukiwarka,
- www.parp.gov.pl/wyszukiwarka-dotacji,
- www.kupdotacje.pl.

Gdy nabór zostanie już ogłoszony, należy zapoznać się nie tylko z regulaminem konkursu, ale również z instrukcją wypełniania wniosku i załączników. Informacje te są umieszczane bezpośrednio pod danym naborem i są bardzo pomocne w prawidłowym przygotowaniu wniosku aplikacyjnego.

Wnioski o dofinansowanie projektów poddawane są ocenie formalnej i merytorycznej:

- **Ocena formalna** - polega na sprawdzeniu zgodności wniosku z kryteriami rejestracyjnymi, np. czy wniosek został przesłany w terminie, na właściwym arkuszu, czy zawiera wszystkie niezbędne załączniki itp. oraz z kryteriami dostępu, np. czy dany beneficjent jest uprawniony do złożenia wniosku, czy obszar realizacji projektu jest zgodny z kryteriami przyjętymi w konkursie itp.
- **Ocena merytoryczna** - polega na weryfikacji wniosku pod względem merytorycznym (czy jest potrzeba realizacji danego projektu), finansowym oraz jakościowym, np. czy wydatki kwalifikowalne zostały prawidłowo wyznaczone, czy zachowana będzie trwałość projektu, czy zostaną zrealizowane niezbędne kryteria (np. wzrost zatrudnienia).

Warto brać udział w szkoleniach i konferencjach organizowanych szczególnie przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, na których można uzyskać szczegółowe informacje o konkretnych naborach i porozmawiać ze specjalistami, którzy pomogą nam przygotować się do złożenia wniosku, www.rpo.slaskie.pl/wydarzenia.

Przed przystąpieniem do składania wniosku warto zapoznać się z wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowalnych, które zostały opisane w ogólnodostępnych publikacjach, np.:

- „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”,
- „Wytyczne programowe w zakresie kwalifikowania wydatków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020”, które można znaleźć w „Przewodniku dla beneficjentów EFRR RPO 2014-202” na stronie www.rpo.slaskie.pl/dokument/przewodnika_dla_beneficjentow_efrr_rpo_wsl_2014_2020_wersja_6_28_listopada_2017r.
- „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020”.

Należy pamiętać, że **wartość projektu** to łączna wartość dotacji i środków własnych, na które składają się środki niefinansowe i finansowe (środki własne, środki z innych źródeł, wartość nieruchomości) itp.

Podczas składania wniosków w generatorach internetowych warto założyć konto na platformie ePUAP, dzięki czemu będzie można opatrzyć całą dokumentację podpisem elektronicznym i złożyć wniosek bezpośrednio w formie elektronicznej. W celu ułatwienia tego procesu warto posłużyć się audiowizualną instrukcją, którą można znaleźć pod adresem: www.instrukcja.sl2014.gov.pl.

Warto zadbać, aby projekt był zrealizowany z różnorodnych źródeł finansowania, które mogą się wzajemnie uzupełniać, np. w formie:

- dotacji ze środków publicznych (np. RPO WSL) + pożyczki ze środków prywatnych (np. BOŚ Bank) + wsparcie doradczo-szkoleniowe z NGO,
- wkładu własnego + środków prywatnych inwestora (np. Anioła Biznesu) + wsparcia społecznościowego (np. crowdfunding).

Jednakże należy pamiętać, że niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatku, czyli zrefundowanie całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków publicznych, zarówno krajowych, jak i wspólnotowych.

Aby otrzymać dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej z PUP, należy mieć status osoby bezrobotnej. Jednak dopiero po 3 miesiącach od momentu rejestracji w urzędzie można złożyć wniosek. Osoba bezrobotna może być studentem, ale wyłącznie studiów zaocznych, która w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej. Bezpośrednio w urzędzie należy dowiedzieć się, jakie są dodatkowe kryteria udzielania wsparcia i czy nasz pomysł na biznes może zostać sfinansowany.

W celu pozyskania kredytu, bank najpierw weryfikuje zdolność i wiarygodność kredytową, warto więc pamiętać o terminowej spłacie obecnych zadłużeń, które można sprawdzić w Biurze Informacji Kredytowej (BIK) - www.bik.pl. Udając się do siedziby banku, należy przygotować niezbędne dokumenty, czyli dokument potwierdzający tożsamość i zaświadczenie o dochodach.

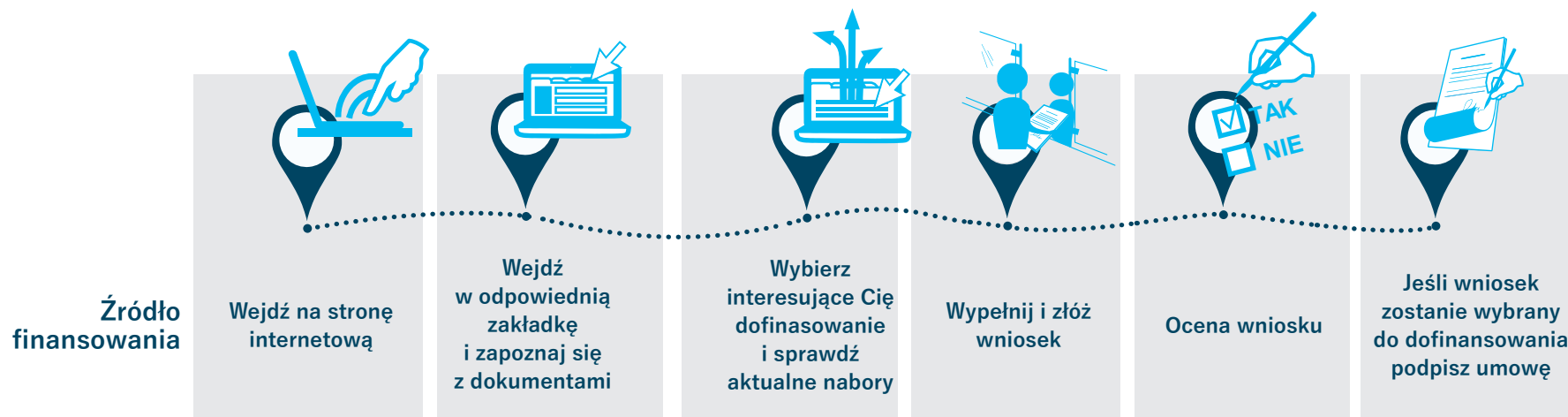

Gdy planujemy zorganizować publiczną zbiórkę pieniędzy, należy pamiętać, że trzeba to zgłosić na specjalnym formularzu, najlepiej w formie elektronicznej na stronie: www.zbiorki.gov.pl. Można też wysłać w wersji papierowej na adres: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Batorego 5, 02-591 Warszawa.

Na stronie internetowej NGO: www.poradnik.ngo.pl/zbiorki-publiczne znajduje się poradnik, w którym można znaleźć informacje, jak prawidłowo wypełnić formularz i jak później rozliczyć zbiórkę.

Schemat pozyskiwania dotacji

RPO WSL 2014-2020	www.rpo.slaskie.pl			Za pomocą generatora LSI 2014 www.lsi.slaskie.pl/#/login		
POWER 2014-2020	www.power.gov.pl	„O programie”	Zakładka „zobacz ogłoszenia i wyniki naboru wniosków”	Za pomocą Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych - SOWA www.sowa.efs.gov.pl/	I etap: formalna II etap: merytoryczna	
POIiŚ 2014-2020	www.pois.gov.pl			Za pomocą generatora wniosków o dofinansowanie www.gwd.nfosigw.gov.pl/		Dostarcz niezbędne dokumenty potrzebne do podpisania umowy
Fundusze Norweskie i EOG	www.eog.gov.pl	„O Funduszach”	Zakładka „zobacz ogłoszenia i wyniki naboru wniosków”	Wnioski składa się w wersji papierowej u konkretnych operatorów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych programów	I etap: formalna II etap: merytoryczno-techniczna	

Źródło finansowania					
	Wejść na stronę internetową	Wejść w odpowiednią zakładkę i zapoznaj się z dokumentami	Wybierz interesujące Cię dofinansowanie i sprawdź aktualne nabory	Wypełnij i złóż wniosek	Ocena wniosku
NFOŚiGW	www.nfosigw.gov.pl	„Oferta finansowania”	Zakładka „Nabór wniosków”	Za pomocą Generатора Wniosków o Dofinansowanie www.gwd.nfosigw.gov.pl	Wniosek zostanie poddany weryfikacji, podczas której możesz zostać wezwany do uzupełnień
WFOŚiGW	www.wfosigw.katowice.pl	„Dofinansowanie zadań”	Informacje znajdują się w rozwijanym panelu z lewej strony	Wniosek składa się w formie papierowej w siedzibie WFOŚiGW w Katowicach	
MKiDN	www.mkidn.gov.pl	„Finansowanie i mecenat”	Programy Ministra znajdują się w panelu z lewej strony	Za pomocą Elektronicznego Biura Obsługi Interesanta www.esp.mkidn.gov.pl	
Program Europa dla Obywateli	www.europadlaobywateli.pl	„O programie”	W zakładce „Jak złożyć wniosek” znajduje się poradnik oraz terminy naborów	Należy założyć konto na stronie Komisji Europejskiej (EU LOGIN) www.bit.ly/PPMT_V2 i wypełnić formularz eFORM na stronie www.eacea.ec.europa.eu/	
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków	www.wkz.katowice.pl	„Dotacje” (Wzory wniosków można pobrać z zakładki „Druki do pobrania”)	„Dotacje” (Wzory wniosków można pobrać z zakładki „Druki do pobrania”)	Wniosek składa się w formie papierowej w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach, ul. Francuska 12	
ASOS	www.mpips.gov.pl	„Seniorzy/aktywne starzenie” – „Rządowy Program ASOS”	Zakładka „Konkursy ASOS”	Wejść w zakładkę „Generatory ofert ASOS” i złożyć wniosek w wersji elektronicznej	
PFRON	www.pfron.org.pl	„O funduszu”	Zakładka „projekty” lub „konkursy”	Wejść do systemu obsługi dofinansowań i refundacji www.sod.pfron.org.pl	
Fundusz Górnośląski S.A.	www.fgsa.pl/	„Nasze produkty”	www.oddzial.fgsa.pl	Wniosek należy pobrać z zakładki „pliki do pobrania” i złożyć w formie papierowej w siedzibie Funduszu w Katowicach, ul. Sokolska 8	
BOŚ Bank	www.bosbank.pl	„Klienci indywidualni”	Zakładka „Finansowanie Twoich marzeń i planów”	Wniosek należy złożyć osobiście w najbliższej placówce BOŚ Banku	
FIO 2014-2020	www.slaskielokalnie.pl	„Dotacje”	„Dotacje”	Wniosek należy złożyć poprzez generator wniosków na stronie www.witkac.pl	

Ścieżki pozyskiwania dotacji dla wybranych źródeł finansowania:

Dofinansowanie z Funduszu Górnośląskiego S.A. w programie „Pomysł na biznes”

W projekcie mogą wziąć udział osoby spełniające łącznie wszystkie poniższe warunki:

1. osoby po 30. roku życia;
2. zamieszkujące na terenie woj. śląskiego;
3. bezrobotne lub nieaktywne zawodowo;
4. nieprowadzące działalności gospodarczej w okresie ostatnich 12 m-cy przed przystąpieniem do projektu;
5. należące co najmniej do jednej z poniższych grup:
 - a) osoby powyżej 50. roku życia,
 - b) kobiety,
 - c) osoby niepełnosprawne,
 - d) osoby długotrwale bezrobotne,
 - e) osoby o niskich kwalifikacjach.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Nabór prowadzony jest w trybie konkursowym, należy więc śledzić informacje o terminach naboru na stronie internetowej funduszu www.fgsa.pl.
2. Należy wypełnić formularz rekrutacyjny (dostępny na stronie www.oddzial.fgsa.pl lub w Biurze Projektu przy ul. Powstańców 17 w Katowicach).
3. Wypełniony formularz należy dostarczyć w formie:
 - a) papierowej: osobiście lub za pośrednictwem poczty na adres podany powyżej,
 - b) elektronicznej: za pośrednictwem poczty elektronicznej opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres biznes@oddzial.fgsa.pl.

Do wypełnionego formularza należy załączyć dokumenty potwierdzające spełnienie warunków udziału w projekcie np.:

- zaświadczenie z PUP potwierdzające status osoby bezrobotnej,
- orzeczenie/zaświadczenie potwierdzające status osoby niepełnosprawnej,

- oświadczenie o bierności zawodowej.

4. Formularze podlegają ocenie formalnej, podczas której można zostać wezwanym do uzupełnienia braków, których trzeba dokonać do 3 dni roboczych od otrzymania wezwania.
5. Formularze, które przeszły pozytywnie ocenę formalną trafiają do oceny merytorycznej, podczas której oceniane są np.: opis pomysłu, opis rynku, motywacja do rozpoczęcia własnej działalności, nakłady na rozpoczęcie działalności itp. (trzeba uzyskać min. 50 pkt., aby formularz przeszedł ocenę merytoryczną).
6. Osoby, które otrzymały pozytywną opinię zostaną zaproszone na rozmowę z doradcą zawodowym, która będzie podlegała ocenie i na jej podstawie zostaną wyłonieni uczestnicy projektu.
7. Osoby zakwalifikowane do projektu są zobowiązane do uczestnictwa we wsparciu szkoleniowo-doradczym (w co najmniej 70% przewidzianych godzin zajęciowych), organizowanym przez Fundusz Górnośląski S.A. (fundusz zwraca koszty dojazdu na szkolenia).
8. Po odbyciu szkolenia uczestnicy składają biznes plan wraz z niezbędnymi załącznikami (przy jego sporządzaniu otrzymają wsparcie doradcze), który podlega ocenie formalnej i merytorycznej.
9. Pozytywnie ocenione projekty kwalifikują się do dofinansowania na utworzenie działalności gospodarczej w kwocie do 23 000 zł (co ma stanowić 100% kwoty planowanej inwestycji i nie wymaga wniesienia wkładu własnego).
10. Warunkiem otrzymania wsparcia finansowego jest wniesienie przez uczestnika projektu zabezpieczenia zwrotu otrzymanego wsparcia w przypadku niedotrzymania warunków umowy dotyczącej jego przyznania. Formami zabezpieczenia zwrotu mogą być: poręczenie, weksel, gwarancja bankowa, blokada rachunku bankowego, zastaw, itp.

Dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu dla pracodawców i przedsiębiorców

PUP w Bytomiu świadczy wsparcie dla pracodawców w zakresie:

- pomocy w poszukiwaniu kandydatów do pracy,
- pomocy w organizacji staży,
- podnoszenia kompetencji oraz kwalifikacji pracowników i kandydatów do pracy,
- wsparcia podczas tworzenia miejsc pracy,
- doposażania i wyposażania stanowisk pracy.

Pracodawca może zatrudnić bezrobotnego skierowanego z PUP do prac interwencyjnych lub robót publicznych, za co otrzymuje zwrot części kosztów poniesionych na:

- wynagrodzenia,
- nagrody,
- składki na ubezpieczenia społeczne.

Refundacja kosztów przedstawia się następująco:

Wypłacanie refundacji	Roboty publiczne	Prace interwencyjne
Co miesiąc	2 490,20 zł	980,70 zł
Co 2 miesiące	4 980,41 zł	2 360,00 zł

W tabeli przedstawiono maksymalne kwoty jakie mogą być refundowane z Funduszu Pracy w ramach PUP dla pracodawców.

Refundacja dla pracodawcy odnośnie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego może wynieść maksymalnie 25 533,50 zł.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

I. W ramach zorganizowania prac interwencyjnych lub robót publicznych:

1. Należy złożyć wniosek do PUP, który można pobrać ze strony internetowej www.bytom.praca.gov.pl. Wnioski można składać w trybie ciągłym.
2. We wniosku powinny się znaleźć dane firmy, proponowana liczba bezrobotnych i okres ich zatrudnienia, miejsce i rodzaj prac, wymogi kwalifikacyjne, a także proponowana wysokość wynagrodzenia i wysokość refundacji.

3. Do wniosku należy dołączyć oświadczenie o niezaleganiu z zapłatą wynagrodzeń pracownikom oraz z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.
4. W ciągu 30 dni od złożenia wniosku wydaje się powiadomienie o podjętej decyzji. Jeśli jest to decyzja pozytywna zawiera się z organizatorem prac lub robót umowę.
5. Pracodawca po zakończeniu okresu refundacji w przypadku prac interwencyjnych jest zobowiązany do zatrudnienia skierowanego bezrobotnego w okresie od 3 do 6 miesięcy, w zależności od zapisów umowy.

II. Na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy:

1. Należy złożyć wniosek do PUP, który można pobrać ze strony internetowej www.bytom.praca.gov.pl. Wnioski można składać w trybie ciągłym.
2. Wniosek składa się w Powiatowym Urzędzie Pracy właściwym ze względu na siedzibę lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego.
3. Wniosek należy złożyć przed zatrudnieniem osoby bezrobotnej. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku przez PUP oraz podpisaniu umowy określającej warunki refundacji oraz dokonaniu zakupów, możliwe jest zatrudnienie skierowanej osoby bezrobotnej.
4. Refundację można otrzymać po:
 - przedłożeniu rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy o refundację na poszczególne wydatki ujęte w szczegółowej specyfikacji,
 - stwierdzeniu przez PUP utworzenia i wyposażenia zgodnie z umową stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego,
 - zatrudnieniu na tym stanowisku skierowanej osoby bezrobotnej oraz spełnieniu innych warunków określonych w zawartej z PUP umowie.
5. Otrzymane środki można przeznaczyć w szczególności na: zakup środków trwałych, zakup urządzeń, maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii.

Dofinansowanie z Programu ASOS 2014-2020

Beneficjentami ostatecznymi działań podejmowanych w ramach realizowanych projektów mogą być objęte wyłącznie osoby w wieku 60 lat i więcej. Udział młodszych beneficjentów ostatecznych jest dopuszczalny w ramach Priorytetu II i IV i wynosi maksymalnie 50% ogólnej liczby osób objętych działaniami.

Podmiotami uprawnionymi do korzystania z dotacji są:

- organizacje pozarządowe,
- stowarzyszenia JST,
- spółdzielnie socjalne,
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami.

Podmioty, które nie mogą brać udziału w programie, mają możliwość korzystania z dotacji w pośredni sposób poprzez partnerstwo z podmiotem uprawnionym do udziału w programie.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Nabór prowadzony jest w trybie konkursowym, należy więc śledzić informacje o terminach naboru na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
2. Wniosek należy wypełnić w Generatorze Ofert (GO) dostępnym na stronie internetowej www.senior.gov.pl, www.mpips.gov.pl/.
3. W składanej ofercie należy wypełnić wszystkie pola zgodnie z instrukcją oraz opisać szczegółowy zakres rzeczowy wraz z kalkulacją przewidywanych kosztów zadania i harmonogramem realizacji przedsięwzięcia.
4. W składanej ofercie należy przedstawić wkład własny w wysokości co najmniej 10% wartości dotacji (może to być wkład finansowy lub osobowy). Wkład ten jest zawsze kosztem niekwalifikowalnym.
5. Do oferty należy załączyć aktualny wypis z rejestru lub ewidencji oraz pełnomocnictwo, jeśli ofertę składa osoba nieuprawniona, ale posiadająca upoważnienie do wykonania tego zadania.
6. Wniosek podlega następnie ocenie formalnej i merytorycznej oraz kryteriom strategicznym, gdzie łączna możliwa ilość punktów do uzyskania wynosi 220. Minimalna ilość punktów potrzebna do dofinansowania to 150.

7. Wyniki konkursu ogłaszane są na:

- tablicy ogłoszeń w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- na stronie internetowej ministerstwa oraz stronie www.senior.gov.pl.

Dofinansowanie z Programu Operacyjnego POWER 2014-2020

W ramach Poddziałania 1.1.1 można otrzymać dofinansowanie na realizację projektów prowadzących do zwiększenia możliwości zatrudnienia osób młodych do 30 roku życia pozostających bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

W ramach Poddziałania 1.2.1 można otrzymać dofinansowanie na wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych (bezrobotnych, biernych zawodowo oraz poszukujących pracy, w tym w szczególności osób niezarejestrowanych w urzędzie pracy).

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Nabór prowadzony jest w trybie konkursowym, należy więc śledzić informacje o terminach naboru na stronie internetowej www.power.gov.pl.
2. Wniosek należy złożyć za pomocą generatora SOWA dostępnego pod adresem www.sowa.efs.gov.pl/ (Uwaga: nie jest wymagany elektroniczny podpis).
3. Wniosek podlega ocenie formalnej oraz merytorycznej, podczas której wnioskodawca może zostać wezwany do uzupełnień.
4. Maksymalna liczba punktów podczas oceny merytorycznej wynosi 100, i aby wniosek został zaakceptowany musi osiągnąć co najmniej 60 pkt.
5. Ocena formalna trwa około 21-30 dni, natomiast ocena merytoryczna od 60 do 120 dni, w zależności od liczby złożonych wniosków.

Dofinansowanie z Programu Śląskie Lokalnie FIO 2014-2020

Realizacja Programu FIO ma umożliwić obywatelom angażowanie się w różnorodne działania na rzecz innych poprzez:

- zwiększenie ilości inicjatyw oddolnych,
- wzrost liczby obywateli angażujących się w działania organizacji pozarządowych i inicjatywy lokalne,
- wzrost partycypacji obywateli w sprawach publicznych,
- wzmocnienie potencjału III sektora.

Podmiotami uprawnionymi do korzystania z dotacji są:

- organizacje pozarządowe,
- stowarzyszenia JST,
- spółdzielnie socjalne,
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami.

Istnieje możliwość realizacji projektu w partnerstwie: publiczno-społecznym lub prywatno-społecznym lub publiczno-prywatno-społecznym.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Nabór prowadzony jest w trybie konkursowym, należy więc śledzić informacje o terminach naboru na stronie internetowej www.ekonomiaspoleczna.gov.pl oraz www.slaskielokalnie.pl.
2. Należy wypełnić ofertę za pomocą generatora wniosków www.witkac.pl/strona, zamieszczonego na stronie internetowej www.ekonomiaspoleczna.gov.pl (nie ma obowiązku przesyłania wersji papierowej oferty, ani składania jej przez ePUAP).
3. W składanej ofercie należy wypełnić wszystkie pola zgodnie z instrukcją oraz opisać szczegółowy zakres rzeczowy wraz z kalkulacją przewidywanych kosztów zadania i harmonogramem realizacji przedsięwzięcia.
4. Oferta będzie oceniana pod względem formalnym, merytorycznym oraz strategicznym. Łącznie można uzyskać 226 punktów. Oferta zostanie oceniona negatywnie, jeśli nie uzyska minimum 50% punktów.
5. Jeżeli projekt zostanie wybrany do dofinansowania, zostaje podpisana umowa dotacji z wnioskodawcą. Przekazanie całości środków finansowych odbywa się w formie przelewu na rachunek wskazany w umowie.

Dofinansowanie w formie grantu z „Kulczyk Foundation”

Konkurs grantowy wspiera projekty infrastrukturalne, czyli takie, w których istotą jest trwałe zagospodarowanie przestrzeni oraz nadanie jej określonych, trwałych cech funkcjonalnych, czyli zadania z zakresu budowania, urządzania, remontowania, odnawiania itp. Ważnym elementem oceny projektów jest ich efekt społeczny, który musi zostać osiągnięty dzięki realizacji zadania, gdyż tylko takie projekty mają szansę uzyskać dofinansowanie. Na projekty można uzyskać tylko 25 000 zł, dlatego że konkurs ten promuje posiadanie wielu partnerów przedsięwzięcia, co gwarantuje większe zaangażowanie i zobowiązanie przy realizacji projektu.

Do konkursu grantowego mogą przystąpić wyłącznie stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie, instytucje kultury, przedsiębiorstwa społeczne utworzone i działające na podstawie prawa polskiego oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Wnioski aplikacyjne nie mogą dotyczyć programów stypendialnych, organizacji wydarzeń kulturalnych lub sportowych, konferencji, warsztatów, a także publikacji.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Konkurs grantowy organizowany jest dwa razy do roku, należy więc śledzić informacje o naborach na stronie internetowej fundacji www.kulczykfoundation.org.pl.
2. Ze strony fundacji należy pobrać i wypełnić formularz wniosku. Należy zwrócić uwagę na limity znaków w poszczególnych polach wniosku, których nie wolno przekroczyć.
3. Wniosek należy złożyć za pośrednictwem:
 - a) poczty elektronicznej wysyłając komplet podpisanych i zeskanowanych dokumentów na adres email: granty@kulczykfoundation.org.pl
 - b) poczty tradycyjnej wysyłając wydrukowany komplet dokumentów na adres: Kulczyk Foundation, ul. Krucza 24/26; 00-526 Warszawa, z dopiskiem: „Granty KF”.
4. Wnioskodawca zobowiązany jest do załączenia do wniosku skanu lub kopii statutu lub innego dokumentu konstytucyjnego i aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sadowego (KRS). Organizacje niepodlegające wpisowi do KRS powinny przedstawić wpis do odpowiedniego rejestru oraz dokumenty poświadczające możliwość podpisywania umów cywilnoprawnych i zaciągania zobowiązań finansowych.

5. Wniosek podlega ocenie formalnej i merytorycznej. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 100.
6. Fundacja nie wzywa Wnioskodawców do uzupełnienia wniosku w przypadku braków formalnych. Wnioski niespełniające wymagań formalnych nie są rozpatrywane.
7. Decyzja o przyznaniu grantu przekazywana jest za pośrednictwem emaila wysłanego do wnioskodawcy. Następnie zostanie podpisana umowa określająca warunki i termin wydatkowania grantu. Środki niewykorzystane w ramach grantu podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Fundacji.
8. Rozpoczęcie realizacji projektu powinno nastąpić nie później niż w ciągu trzech miesięcy od daty podpisania umowy.

Dofinansowanie z PFRON na utworzenie warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej (WTZ) mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia, zakłady pracy chronionej oraz JST. Istnieje wiele form i technik terapii zajęciowej, dzięki którym uczestnicy zajęć uczą się zaradności osobistej w życiu codziennym, a także rozwijają psychofizyczną sprawność oraz podstawowe umiejętności zawodowe. Celem tych działań jest osiągnięcie kwalifikacji, które umożliwiają szkolenie zawodowe oraz podjęcie pracy. Dla każdego uczestnika WTZ opracowany jest indywidualny program rehabilitacyjny. Czas trwania zajęć wynosi nie więcej niż 7 godzin dziennie i nie więcej niż 35 godzin tygodniowo.

Maksymalne dofinansowanie ze środków PFRON na utworzenie warsztatów terapii zajęciowej wynosi 70%, natomiast koszty działalności, w tym wynikające ze zwiększonej liczby uczestników warsztatu, pokrywane są do 90% ich wartości.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Wnioski przyjmowane są w trybie ciągłym przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, w tym przypadku przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu www.mopr.bytom.pl/mopr/.
2. Wnioski składa się w wersji papierowej osobiście lub za pośrednictwem poczty na adres MOPR ul. Strzelców Bytomskich 16, 41-902 Bytom.
3. Do wniosku należy dołączyć:
 - projekt utworzenia warsztatu,
 - dokument potwierdzający tytuł prawny do obiektu przeznaczonego na warsztat lub promesę potwierdzającą zwolnienie z opłat za użytkowanie lokalu (na okres nie krótszy niż 10 lat),

- status jednostki i wypis z KRS,
- zgłoszenia co najmniej 20 kandydatów na uczestników warsztatu,
- plan działalności warsztatu wraz z propozycją obsadzenia kadrowego pracowników,
- kosztorys,
- regulamin warsztatu.

4. Wnioski rozpatrywane są w terminie do 30 dni i podlegają ocenie formalnej i merytorycznej, a wnioskodawca ma 14 dni na uzupełnienie ewentualnych braków od dnia otrzymania wezwania do uzupełnień.
5. Wnioskodawca otrzymuje pisemną odpowiedź odnośnie wyników oceny i ewentualnego przyznania dofinansowania.

Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020

W ramach Poddziałania 4.5.1 z RPO WSL można otrzymać dofinansowanie na:

- budowę, przebudowę liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, parkingi Park&Ride i Bike&Ride, buspasy, budowę systemów miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów),
- wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS),
- zakup taboru autobusowego na potrzeby transportu publicznego.

O dofinansowanie mogą ubiegać się:

- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- podmioty działające na zlecenie JST, realizujące zadania z zakresu transportu publicznego,
- podmioty realizujące na podstawie statutu zadania publiczne z zakresu transportu publicznego.

Maksymalny poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie następujące kryteria:

- są projektami rewitalizacyjnymi,
- nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą,
- nie są objęte pomocą de minimis,
- nie są projektami generującymi dochód.

W pozostałych przypadkach wartość dofinansowania wynosi 85% wydatków kwalifikowalnych.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Nabór prowadzony jest w trybie konkursowym, dlatego należy śledzić informacje o terminach naboru na stronie internetowej www.rpo.slaskie.pl w zakładce „Zobacz ogłoszenia i wyniki naboru wniosków”.
2. Aby złożyć wniosek należy założyć konto w Lokalnym Systemie Informatycznym (LSI) na stronie internetowej www.lsi.slaskie.pl
3. Po zalogowaniu do LSI z listy aktualnie trwających naborów należy wybrać właściwy nabór i kliknąć w ikonę „Rozpocznij nowy projekt” tworząc wniosek. Należy wypełnić wszystkie pola wniosku zgodnie z instrukcją zamieszczoną w ogłoszeniu o konkursie.
4. Do wniosku należy załączyć wszystkie niezbędne załączniki w formie skanów, potwierdzonych za zgodność z oryginałem.
5. Po wypełnieniu wniosku w systemie LSI należy sprawdzić, czy nie zawiera on błędów, a następnie złożyć go w systemie LSI poprzez kliknięcie przycisku „złóż wniosek”. Wniosek zostanie wygenerowany w formacie pdf z nadaną sumą kontrolną.
6. Wnioski o dofinansowanie, wypełnione i złożone w LSI, przyjmowane są wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy SEKAP lub skrzynki podawczej ePUAP. Wniosek musi być podpisany elektronicznie przez osobę uprawnioną do podejmowania decyzji w danej instytucji.
7. Prawidłowo złożone wnioski podlegają ocenie formalnej i merytorycznej. Projekt otrzymuje ocenę pozytywną w przypadku uzyskania co najmniej 60% maksymalnej, możliwej do uzyskania punktacji na etapie oceny merytorycznej.
8. Informacja o wyniku oceny przekazywana jest wnioskodawcy za pośrednictwem LSI, a w przypadku odrzucenia wniosku o dofinansowanie, również w formie pisemnej z uzasadnieniem.

Dofinansowanie rewitalizacji budynku z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:

Celem Poddziałania 1.3.1 w ramach POIiŚ jest wspieranie głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, zmierzającej do zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku obejmować może ocieplenie obiektu oraz wymianę wyposażenia obiektów na energooszczędne, w tym w zakresie związanym z:

- wymianą okien, drzwi zewnętrznych,
- modernizacją wewnętrznej instalacji ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- wymianą oświetlenia części wspólnych na energooszczędne,
- przebudową systemów grzewczych,
- budową/przebudową systemów wentylacji mechanicznej,
- przebudową systemów chłodzących i budową/przebudową klimatyzacji,
- instalacją odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzeniem systemów zarządzania energią.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

1. Nabór prowadzony jest w trybie konkursowym, należy więc śledzić informacje o terminach naboru na stronie internetowej www.pois.gov.pl.
2. Wniosek o dofinansowanie należy sporządzić przy użyciu Generатора Wniosków o Dofinansowanie (GWD), dostępnym pod adresem: www.gwd.nfosigw.gov.pl.
3. Wniosek można złożyć w wersji:
 - a. elektronicznej za pomocą wygenerowanego wniosku opatrzonego podpisem elektronicznym,
 - b. papierowej wygenerowany przy użyciu GWD, wydruk wniosku podpisany i opieczetowany przez osobę upoważnioną (forma pisemna wniosku powinna zostać złożona w segregatorze o formacie A4 wraz z kopią wszystkich załączników poświadczonych za zgodność z oryginałem) w kancelarii Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, ul. Konstruktorska 3A, 02-673 Warszawa, w godzinach 7.30 – 15.30.
4. Wnioski zostają oceniane pod względem formalnym i merytorycznym. Ocena formalna trwa do 40 dni, natomiast ocena merytoryczna 80 dni od zakończenia oceny formalnej. Całkowity czas oceny wynosi do 120 dni, jednak w wyjątkowych przypadkach może zostać wydłużony maksymalnie o kolejne 60 dni.
5. Wnioskodawca może zostać wezwany do poprawienia oczywistych omyłek w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni.
6. Wnioskodawca informowany jest o wyniku oceny poprzez GWD oraz w formie pisemnej.
7. Umowa o dofinansowanie jest zawierana nie później niż 60 dni od poinformowania wnioskodawcy o wyborze projektu do dofinansowania.

Dofinansowanie z BOŚ Banku w ramach programu PROSUMENT

Bank oferuje finansowanie inwestycji polegających na zakupie i montażu małych instalacji lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł do produkcji energii elektrycznej lub ciepła, na potrzeby budynków mieszkalnych.

Dofinansowanie w formie kredytu wraz z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia (rozumianych jako koszt wykonania projektu instalacji, dokumentacji niezbędnej do uzyskania pozwoleń, koncesji, zakup, montaż oraz odbiór i uruchomienie instalacji objętych przedsięwzięciem), w tym wsparcie:

a) w formie dotacji:

- dla instalacji do produkcji ciepła (pompy ciepła, kolektory słoneczne, źródła opalane biomasą) - do 15% kosztów kwalifikowalnych,
- dla instalacji do produkcji energii elektrycznej (systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe, mikrokogeneracja) - do 30% kosztów kwalifikowalnych.

W przypadku instalacji wykorzystujących więcej niż jedno odnawialne źródło energii udział procentowy dofinansowania w formie dotacji ustalany jest jako średnia ważona udziałów procentowych określonych powyżej odpowiednio do rodzaju instalacji, proporcjonalnie do ich mocy znamionowej.

b) w formie kredytu preferencyjnego o:

- oprocentowaniu w wysokości 1% w skali roku,
- okresie kredytowania do 15 lat.

Kroki do uzyskania dofinansowania:

Krok 1 – pozyskanie kredytu ...

Do ubiegania się o kredyt wraz z dotacją potrzebne są następujące dokumenty:

- zaświadczenie o dochodach,
- wniosek o udzielenie kredytu wraz z dotacją,
- projekt instalacji wraz z kosztorysem,
- dokumenty potwierdzające zgodności projektowanych urządzeń z odpowiednią normą techniczną,
- dokumenty potwierdzające prawo dysponowania budynkiem mieszkalnym lub budynkiem mieszkalnym w budowie,
- dokumenty służące do oceny dopuszczalności pomocy de minimis – w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną,
- oświadczenie, że wnioskodawca nie uzyskał i nie będzie się ubiegał o dofinansowanie całych lub części kosztów przedsięwzięcia, objętych

finansowaniem w ramach programu priorytetowego, z innych środków publicznych,

- dokumenty tożsamości oraz inne dokumenty wymagane przez Bank lub NFOŚiGW,
- otwarcie/posiadanie prowadzonego przez Bank rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego, w przypadku osób fizycznych lub bieżącego, w przypadku wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych.

Krok 2 – uruchomienie kredytu i wypłata dotacji

Warunkiem uruchomienia kredytu i wypłaty dotacji jest:

- zawarcie umowy kredytu wraz z dotacją,
- przedłożenie przez Kredytobiorcę umowy z wykonawcą na montaż instalacji,
- przedstawienie gwarancji producenta urządzeń wchodzących w skład finansowanej instalacji,
- ustanowienie prawnych zabezpieczeń spłaty kredytu.

Warunkiem uruchomienia kredytu i wypłaty dotacji jest również dostarczenie do Banku, po zrealizowaniu przedsięwzięcia, następujących dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego:

- protokół potwierdzający końcowy odbiór przedsięwzięcia wraz z potwierdzeniem spełnienia przez przedsięwzięcie wymagań programu określonych w załączniku „Wymagania techniczne”,
- faktury potwierdzające poniesienie kosztów kwalifikowanych (kredyt wypłacany jest bezgotówkowo na podstawie faktur dotyczących kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia).

Krok 3 – utrzymanie dotacji

By utrzymać dotację należy:

- utrzymać efekt przedsięwzięcia przez okres nie krótszy niż 3 lata, licząc od dnia jego osiągnięcia,
- przekazywać dane o wielkości produkcji energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami określonymi w umowie o kredyt wraz z dotacją,
- przechowywać wszelkie dokumenty dotyczące kredytu wraz z dotacją oraz realizacji przedsięwzięcia przez okres wymagany prawem dla przechowywania dokumentacji podatkowej, nie krótszy jednak niż 5 lat liczonych od upływu roku kalendarzowego, w którym uzyskano dotację,
- umożliwić przeprowadzenie przez Bank oraz NFOŚiGW (lub osoby wskazane) kontroli realizacji przedsięwzięcia i kontroli jego trwałości.

ROZDZIAŁ 5. Przydatne informacje

Poniżej prezentujemy zestawienie przydatnych linków i odniesień do stron internetowych lub literatury, dzięki którym można będzie uzyskać dodatkowe informacje.

LINKI DO STRON INTERNETOWYCH:

- www.amberinvest.org - sieć Aniołów Biznesu Amber (wyszukiwarka)
- www.aniolybiznesu.org - wyszukiwarka Aniołów Biznesu
- www.ashoka-cee.org/poland - organizacja ASHOKA
- www.aktywnezycie.org - stowarzyszenie „Aktywne życie”
- www.beesfund.com - akcelerator dla startupów BEESFUND i GWP
- www.bgk.pl/ - Bank Gospodarstwa Krajowego
- www.bik.pl - Biuro Informacji Kredytowej
- www.bosbank.pl/ - BOŚ Bank
- www.budujemyprzyszlosc.org.pl - Fundacja „CEMEX Budujemy przyszłość”
- www.dworcowa7.pl - stowarzyszenie „Bytomska Radość Życia”
- www.bytom.praca.gov.pl - PUP Bytom
- www.bytom.pl/bank-wolontariatu - Bytomski Bank Wolontariatu
- www.citibank.pl/poland/kronenberg/polish - Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga
- www.domnadziei.pl - fundacja „Dom Nadziei”
- www.eacea.ec.europa.eu/about-eacea/electronic-application-forms-e-forms_en - platforma elektronicznych formularzy aplikacyjnych eForms
- www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/ - Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

- www.eog.gov.pl - fundusz EOG
- www.esp.mkidn.gov.pl - Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta MKiDN
- www.europadlaobywateli.pl - program Europa dla Obywateli 2016-2020
- www.fgsa.pl - Fundusz Górnośląski S.A.
- www.forumrewitalizacji.pl - stowarzyszenie „Forum Rewitalizacji”
- www.fundacjabos.pl - Fundacja Banku Ochrony Środowiska
- www.fundacjafrg.pl - Fundacja Rodzin Górniczych
- www.fundacjaibs.pl - Fundacja Instytut Bezpieczeństwa Społecznego
- www.fundacja.opole.pl/10/strona-glowna.html - Fundacja Rozwoju Śląska
- www.fundacja.bzwbk.pl - Fundacja Banku Zachodniego WBK
- www.fundacja.tvn.pl - Fundacja TVN „Nie jesteś sam”
- www.funduszeuropejskie.gov.pl - Wyszukiwarka Dotacji Portalu Funduszy Europejskich
- www.gkpge.pl/Fundacja - Fundacja PGE - Energia z serca
- www.grupa-eneris.pl - firma ENERIS, która działa na rzecz ochrony środowiska naturalnego oraz organizuje programy grantowe
- www.gwd.nfosigw.gov.pl - generator wniosków o dofinansowanie ze środków krajowych i POLiŚ
- www.instrukcja.sl2014.gov.pl - audiowizualna instrukcja ePUAP
- www.kfk.org.pl/ - Krajowy Fundusz Kapitałowy
- www.kulczykfoundation.org.pl - Kulczyk Foundation
- www.kupdotacje.pl - wyszukiwarka dotacji KupDotacje
- www.lsi.slaskie.pl/#/login - generator LSI do składania wniosków w ramach RPO WSL 2014-2020
- www.lsi1420.parp.gov.pl/home - generator LSI do składania wniosków w ramach POWER 2014-2020

- www.esp.mkidn.gov.pl/ - generator EBOI do składania wniosków w ramach MKiDN
- www.mamytalent.org - fundacja „Mamy talent”
- www.mkidn.gov.pl/ - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- www.mkidn.gov.pl/media/po2016/dokumenty/20151027_instrukcja_krok_po_kroku_2016.pdf - instrukcja do generatora wniosków MKiDN
- www.mopr.bytom.pl/mopr/ - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu
- www.mpips.gov.pl/seniorzyaktywne-starzenie/rzadowy-program-asos/ - Rządowy program ASOS
- www.naszslask.org - Fundacja Nasz Śląsk im. gen. Jerzego Ziętka
- www.ncbr.gov.pl/ - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
- www.nfosigw.gov.pl/ - NFOŚiGW
- www.oddzial.fgsa.pl - Fundusz Górnośląski S.A. Oddział w Katowicach
- www.orldarserca.pl/PL/Strony/default.aspx - Fundacja Orlen - Dar serca
- www.pafw.pl/ - Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
- www.parp.gov.pl/wyszukiwarka-dotacji - wyszukiwarka dotacji PARP
- www.pekao.com.pl/o_banku/odpowiedzialnosc/fundacja_kantona - Fundacja Banku PEKAO im. dr. M. Kantona
- www.pfron.org.pl - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- www.podworko.nivea.pl - program „Podwórko Nivea”
- www.pois.gov.pl/ - POLiŚ 2014-2020
- www.polakpotrafi.pl - polska platforma crowdfundingowa
- www.pomagamy.tesco.pl - program grantowy Tesco „Decydujesz, pomagamy”
- www.poradnik.ngo.pl - strona poświęcona organizacjom społecznym
- www.power.gov.pl/ - POWER 2014-2020

PUBLIKACJE:

- „Biała Księga Dobrych Praktyk” Programu Grantowego ENERIS 2016
www.grupa-eneris.pl/wp-content/uploads/2016/10/biala-ksiega-2016.pdf
- „Fundacje korporacyjne w Polsce - Raport z badań 2017”
www.forumdarczynow.pl/docs/news/fundacje_korporacyjne_w_polsce_2017_raport_forum_darczynow.pdf
- „Mechanizmy współpracy finansowej jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi” - doświadczenia z wdrożeń
www.msap.uek.krakow.pl/doki/publ/MWF_Doswiadczenia.pdf
- „Mechanizmy współpracy finansowej Jednostek Samorządu Terytorialnego z organizacjami pozarządowymi” - przewodnik
www.msap.uek.krakow.pl/doki/publ/MWF_Przewodnik.pdf
- „Metody angażowania podmiotów prywatnych”
www.eog.gov.pl/media/26886/e-book_PL.pdf
- „Partnerstwo publiczno-prywatne w rewitalizacji”
www.ppp.gov.pl/Aktualnosci/Pozostale/Documents/Biuletyn_PARP_ppp_w_rewitalizacji_2016.pdf
- Poradnik beneficjenta, POIiŚ
www.pois.gov.pl/media/37818/Podrecznik_Beneficjenta_SL2014_wersja_1_8.pdf
- Poradnik NGO dotyczący źródeł finansowania
www.poradnik.ngo.pl/x/1265936
- „Przewodnik dla Beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020”
www.rpo.slaskie.pl/dokument/przewodnika_dla_beneficjentow_efrr_rpo_wsl_2014_2020_wersja_6_28_listopada_2017r
- „Rewitalizacja miast polskich - Tom VII Finansowanie i gospodarka nieruchomościami w procesach rewitalizacji”
www.obserwatorium.miasta.pl/wp-content/uploads/2016/10/07.-TOM-7-Fi-nansowanie-i-gopodarka-nieruchomosciami-w-procesach-rewitalizacji.pdf

- www.pwc.pl/pl/odpowiedzialny-biznes/fundacja.html - Fundacja PwC Podaruj siebie
- www.serduszko.org.pl - Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Wielodzietnym i Niepełnym „Serduszko”
- www.sod.pfron.org.pl - system obsługi dofinansowań i refundacji PFRON
- www.spinka.slask.pl - Stowarzyszenie Promocji Kobiet Aktywnych „SPINKA”
- www.spoleczynystartup.pl - program „Społeczny Startup”
- www.rpo.slaskie.pl/ - RPO WSL 2014-2020
- www.slaskielokalnie.pl - FIO Śląskie Lokalnie
- www.slaskie-wolontariat.org.pl - Regionalne Centrum Wolontariatu w Katowicach
- www.sowa.efs.gov.pl - System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych SOWA
- www.todlamniewazne.pl - Fundacja AVIVA
- www.vichy.pl/artukul/poczuj-swoja-sile/a65722.aspx - program „Siła Kobiet”
- www.wfosigw.katowice.pl/ - WFOŚiGW w Katowicach
- www.witkac.pl - generator wniosków FIO 2014-2020
- www.wkz.katowice.pl/ - Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach
- www.wolontariat.org.pl - Ogólnopolska Sieć Centrów Wolontariatu
- www.wspieramkulture.pl - polska platforma crowdfundingowa w całości dedykowana projektom związanym z kulturą
- www.wspieram.to - polska platforma crowdfundingowa wspierania osób kreatywnych
- www.wspolnyprojekt.pl - polska platforma crowdfundingowa
- www.zbiorki.gov.pl - Portal Zbiórek Publicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

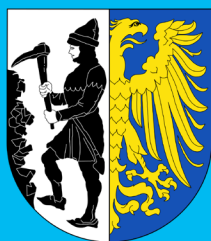
SPIS TABEL

Tabela 1.	Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach RPO WSL 2014-2020.....	[str. 18]
Tabela 2.	Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach POWER 2014-2020.....	[str. 24]
Tabela 3.	Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach POIiŚ 2014-2020.....	[str. 27]
Tabela 4.	Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach Funduszy Norweskich i EOG.....	[str. 28]
Tabela 5.	Poziom dofinansowania kosztów kwalifikowalnych w BGK wg poszczególnych typów przedsięwzięć.....	[str. 38]
Tabela 6.	Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach WFOŚiGW w Katowicach.....	[str. 41]
Tabela 7.	Działania rewitalizacyjne mogące uzyskać wsparcie w ramach Funduszu Górnośląskiego S.A.....	[str. 49]
Tabela 8.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Kopalnia Biznesu”.....	[str. 68]
Tabela 9.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Jak ryba na rynku pracy”.....	[str. 71]
Tabela 10.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Senior w sieci”.....	[str. 73]
Tabela 11.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Kompetencje przyszłości”.....	[str. 75]
Tabela 12.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Z sąsiadem po drodze!”.....	[str. 77]
Tabela 13.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Pustostany odNowa!”.....	[str. 79]
Tabela 14.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Rehabilitacja ogólnodostępna”.....	[str. 81]
Tabela 15.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Tramwajem przez Bytom”.....	[str. 84]
Tabela 16.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Dostosowanie obiektu Aresztu Śledczego do prowadzenia działań prewencyjno-edukacyjnych”.....	[str. 85]
Tabela 17.	Możliwe źródła finansowania dla przykładowego projektu pn. „Odnawialny Bytom”.....	[str. 87]

ISBN 978-83-945650-7-7

Publikacja przygotowana w ramach projektu pilotażowego w zakresie rewitalizacji pn. „Bytom OdNowa – innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych”, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

egzemplarz bezpłatny

Urząd Miejski w Bytomiu
Biuro Rewitalizacji i Funduszy Europejskich

41-902 Bytom, ul. Parkowa 2
tel./fax 32 283-62-27

e-mail: zf@um.bytom.pl

www.bytom.pl

www.bytomodnowa.pl

Bytom OdNowa

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

